

Kaip naudojamas rezervas

Sovietinio KGB darbuotojo pažymėjimas.

Tomas Čyvas

Lietuvos – NATO ir Europos Sąjungos šalies – Saugumo departamentui ir toliau sau ramiai vadovauja

KGB rezervistas. Žmogus, kuris teigia nepastebėjęs, kaip Sąjūdžio gaidynėje įsirašė į KGB rezervą, ir nematęs tame nieko keista. Jis gaudo šnipus. Su ginkluotais specialiaisiais

dalinais šturmuodamas ne itin svarbaus laikraščio redakciją ir pozuodamas prieš TV kameras. Abejotinos vertės leidinio redaktorius netrukus paleidžiamas, ir visa „neįmanoma misija“ tampa kvailoku vokalizu, tačiau ponui rezervistui ir toliau viskas gerai. Jo nė kiek neįaudina tai, kad Lietuva per vieną naktį išgarsėjo pasaulyje panašiai kaip lukašėnkinė Gudija. Jam nė motais, kad penkerius metus leidžiamą – normaliam žmogui šlykštą – „Laisvą laikraštį“ jo demaršas neproporcingai išpopuliarino.

Kaip jau įprasta – painiodamasis, nebaigtais sakiniais ir miglotomis, sunkiai išspaudžiamomis frazėmis – jis aiškina, kad tai valstybės paslaptį saugojo, tai paketo iš Maskvos ieškojo, kur lyg ir šnipas buvęs supakuotas, ar tai iš VSD nutekinta slapta informacija. Kaip ji ten į tą Maskvą iš VSD pateko, jis pasakysias kažkada vėliau. Matyt – dar nesugalvojo. Atrodo, garbusis žvalgybos bo-

sas liko nepastebėjęs, kad tos paslaptys liko nei išsaugotos, nei praganytos. Juk tą medžiagą perskaitė kas norėjo internete ir tame pat „Laisvame laikraštyje“, kurio net ir viso tiražo VSD „supermenai“ nespėjo išgaudyti. Skaitytojai stebisi – kas ten tokio slapto, naujo ar ypatingo? Tik ponas Pocius skundžiasi „neturėjęs kitos išeities“. Kas gi jį vargšą į tokią padėtį įstūmė?

Nukelta į 6 psl.

Šiame numeryje:

- Lietuvių telkiniuose.
- VSD šįkart tikrai persistengė.
- Užrašai iš stovyklos jubiliejinės šventės.
- Kas yra mano artimas.
- Mokslo metų pradžia Vasario 16 gimnazijoje.
- Šiurpūs sutapimai Vietnamo eros pjesėje.
- JAV LB Kultūros tarybos veiklos pranešimas.
- Sv. Klaros ligoninės dešimtmetis.

Valiutų santykis

1 USD – 2.719 LT
1 EUR – 3.452 LT

Rusija apsimeta negirdinti Lietuvos prašymų

Vilnius, rugsėjo 13 d. (BNS) — Rusijos kriminalinė milicija, kurios prašoma surasti iš Lietuvos pabėgusį Viktorą Uspaskichą, „pasiklydo“ Maskvoje.

Kadangi buvusio Darbo partijos vedlio jau ieško ne tik Lietuvos teisėsaugininkai, bet ir Interpolas, jo skyriui Rusijoje buvo pranešti kai kurie adresai, pagal kuriuos būtų galima aptikti bėglį. V. Uspaskichas turi butus Novyje Čeriomuški rajone, taip pat Varšuvos plente. Be to, Kėdainių milijonierius vienai savo draugų yra nupirkęs butą Kutuzov prospekte.

Nors ir turėdami šią informaciją, Rusijos teisėsaugininkai V. Uspaskicho niekaip neranda. Pirmadienį Lietuvos pareigūnai Rusijos kriminalinei policijai pranešė, kad V. Uspaskichas apie 9 valandą vakaro Maskvos laiku bus televizijos studijoje, visai netoli Kremliaus. Iš ten buvo transliuojamas jo interviu į Lietuvą.

Gavę šitokį pranešimą Rusijos pareigūnai pažadėjo V. Uspaskichą sulaikyti. LNK televizijos laida, kurios metu V. Uspaskichas puikavosi Kremliaus fone, buvo transliuojama beveik valandą, tačiau milicininkai studijoje nepasirodė.

„Atleiskite, dėl tam tikrų procedūrinių keblumų mes negalėjome sulaikyti V. Uspaskicho“, — pranešė į Vilnių Rusijos kriminalinės milicijos pareigūnai, nieko daugiau nepaaiškindami.

Kėdainių verslininką Lietuvos teisėsaugos institucijos įtaria dėl DP neskaidrios buhalterijos.

Daugėja tolerantiškų žmonių

Vilnius, rugsėjo 13 d. (BNS) — Palyginti su praėjusiais metais, „reformuotojų“ skaičius Lietuvoje išaugo 3.4 proc., o „susitaikėlių“ sumažėjo 2.4 proc. Tokias išvadas skelbia kūrybinė reklamos agentūra „Not Perfect | Y&R“, kasmet atliekanti sociologinį tyrimą, kokius prekės ženklus žmonės renkasi ir ką apie juos mano.

„Susitaikėlių“ tipo žmonių šiemet užfiksuota mažiausiai nuo 2003 metų, kai buvo pradėtas šis tyrimas, o „reformuotojų“ skaičius per trejus metus išaugo iki rekordinio lygio.

„Tai, kad daugėja 'reformuotojų' tipo žmonių, yra teigiama tendencija. Tai – besiformuojančios atviros ir žinių visuomenės požymis. 'Reforma-

toriai' – tolerantiški, siekiantys tikrumo ir harmonijos, švietimas jų gyvenime yra esminė paskata. Natūralu, kad tolstant nuo sovietinės santvarkos, mažėja susitaikėlių tipo žmonių, kurie praeitį regi tarsi šiltoje nostalgikame rūke, gerbia valdžią, tradicijas ir siekia pagrindinio tikslo – išgyventi“, – komentavo „Not Perfect | Y&R“ direktorius Paulius Senūta.

Tyrimo metu nustatyta, kad 23.6 proc. žmonių Lietuvoje yra neišsiskiriantys, 17.6 proc. – reformuotojai, 14.8 proc. – besipriešinantys, 11.9 proc. pasiekusieji, 10.1 proc. – siekiantys, 9.1 proc. – tyrinėtojai, 8.2 proc. – susitaikėliai, o 4.7 proc. – kiti.

Dėl skandalo kalti viešieji ryšiai?

Arvydas Pocius
Gedimino Savickio (ELTA) nuotr.

Vilnius, rugsėjo 13 d. (BNS) — Valstybės saugumo departamento (VSD) generalinis direktorius Arvydas Pocius pripažįsta, jog viena kilusio skandalo priežasčių – nesugebėjimas susitvarkyti su viešaisiais ryšiais.

„Departamentas iš tiesų nėra viešųjų ryšių institucija, departa-

mentas dirba uždara darbu, tai lemia jo specifiką, ne vieną kartą aš esu kalbėjęs apie tai, kad mūsų šį barą reikia labai rimtai sustiprinti“, — trečiadienį po susitikimo su Seimo Žmogaus teisių komiteto (ŽTK) nariais žurnalistams sakė A. Pocius.

A. Pocius dėl departamentą ištikusios krizės antradienį aiškinosi Seime, tačiau parlamentarams to nepakako — trečiadienį VSD vadovą susitikimams pakvietė parlamentiniai komitetai ir frakcijos.

A. Pocius jau susitiko su ŽTK bei Liberalų sąjūdžio frakcija, jo dar laukia susitikimai su NSGK bei Liberalų ir centro sąjungos frakcija.

VSD vadovas sakė nemanantis, jog „pakartotinis“ pasiaiškinimas Seime — betikslis.

Nukelta į 6 psl.

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 09-13-06

September 14, 2006
*****ORIGIN MIXED ADC 604
S54 P7 GRATIS 020107
THE LIBRARY OF CONGRESS
EUROPEAN READING ROOM
SERIALS DIVISION
WASHINGTON DC 20540-4830
PERIODICALS

UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TEL.: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • WWW.DRAUGAS.ORG

LIETUVIŲ TELKINIAI

ST. PETERSBURG, FL

ATVYKSTA AKTORIAI IŠ LIETUVOS

Lietuvių klubo kultūros būrelis ruošia ypatingą renginį rugsėjo 21 d., ketvirtadienį, 5:30 val. p.p., Lietuvių klubo salėje. Atvyksta aktorių grupė iš Vilniaus „Teatriukas“, tai populiarūs profesionalių jaunų aktorių trupė, scenoje pasirodžiusi per 1,000 kartų, vaidinanti, dainuojanti, organizuojanti šventes vaikams ir suaugusiems visoje Lietuvoje. Trupėje dalyvauja aktoriai Dalia Mikoliūnaitė, Žilvinas Ramanauskas ir Artūras Varnas. Trupės vadovė aktorė Nijolė Gelžinytė.

Trupę į JAV iškvieta Garrett College, McHenry, MD, kur bus atlikta 12 įvairių spektaklių. Grotolės planuojamos Chicago, New York, Washington, Boston, o Floridoje atvyksta į St. Petersburg ir Fort Meyers.

Programoje – muzikinis spektaklis pagal J. Erlicko poeziją, skirtas vaikams ir suaugusiems – „Kad būtų linksma“. Trukmė – 45 min. Po vaidinimo, pertraukos metu bus patiekiamos vaišės, ir po jų programa tęsiama toliau – koncertas pagal J. Erlicko dainas – „Saugokim savo dienas“. Tai dainuojamosios poezijos stiliuje atliekama šių dienų lietuviška poezija. Dainuoja trys aktoriai, grojama gitara. Trukmė – 45 min.

Bilietai platinami Lietuvių klube sekmadieniais ir koncerto dieną prie įėjimo. Stalus (po 10 vietų) ar pavienes vietas galima užsakyti, skambinant Vidai Sabienei telefonu 727-864-6621.

Nepraleiskite progos dalyvauti šiame renginyje. Ypatingai kviečiame ir mūsų gyvenvietės lietuvišką jaunimą – vaikus.

PRASIDEDA CHORO REPETICIJOS

Po vasaros trumpų atostogų Lietuvių klubo choras, vadovaujamas muziko Aloyzo Jurgučio, pradėjo repeticijas šeštadienį, rugsėjo 2

d. Lietuvių klubo mažojoje salėje. Nuoširdžiai kviečiame prisijungti ir naujus choristus.

ATSISVEIKINO KUN. S. MAKSVYTIS

Šv. Kazimiero misijos St. Petersburg vadovui kan. Bernardui Talaišiui išvykus visam mėnesiui į Lietuvą, jį pavadavo irgi iš Lietuvos atvykęs kun. Simas Maksvytis. Liepos 30 d. lietuviškose pamaldose Šv. Vardo bažnyčioje kun. Maksvytis atsisveikino su St. Petersburg ir apylinkių tikinčiais, pasidžiaugdamas, kad vietos lietuviai noriai lanko bažnyčią, kurioje gali melstis savo prigimta kalba. Jis taip pat atsilankė ir tos dienos Lietuvių klubo popietėje, kurioje einanti klubo pirmininkės pareigas Dalia Adomaitienė atsisveikino su juo, dėkodama, kad pavadavo išvykusį kan. Talaišį. Klubo salėje pravesta rinkliava, tai dovana kunigui iš Lietuvos. Pakviestas prie mikrofono, kun. Maksvytis sakė, kad jis malonius prisiminimus iš St. Petersburg parveš į Lietuvą. Pareiškė, kad jam buvo labai smagu keletą savaičių pabūti nuostabioje lietuvių bendruomenėje, kuri, atlikus savo sekmadienio pareigas bažnyčioje, susirenka į popietę savuose namuose.

Sekmadienio „Lietuvos įvykių apžvalgoje“ Mečys Šilkaitis pranešė, kad Lietuvoje vyksta didelė sausra. Ūkininkai kalba apie milijoninius nuostolius, pradeda pardavinėti gyvulius. Kaip ir kiekvieną sekmadienį, jis popietę užbaigė linksmomis anekdotais.

NAUDOKIMĖS MŪSŲ BIBLIOTEKA

Kai ateina vasara, gera yra sėdėti vėsioje kambarioje su įdomia knyga. Lankymės mūsų klubo bibliotekoje, kur malonios darbuotojos M. Andrejauskienė ir E. Kiaunienė pagelbės susirasti knygų pagal jūsų norą. Biblioteka atidaryta kiekvieną sekmadienį, nuo 12 iki 4 val. p.p.

Iš Lietuvos Vyčių veiklos

NAUJOSIOS ANGLIJOS RAJONO ŽINUTĖS

Šeštadienį, rugpjūčio 26 d., Lietuvių klube, Gardner, Massachusetts, vyko Lietuvos Vyčių Naujosios Anglijos apygardos ir kuopų pirmininkų posėdis. Jam vadovavo apygardos pirmininkė Vivian Rodgers. Bronė ir Edvardas Wisnauskas pagamino skanūs lietuviškus patiekalus. Pranešta, kad pirmininkė V. Rodgers buvo pakviesta skaityti visus liturginius skaitinius per suvažiavimo atidarymo šv. Mišias. Paskelbta, kad Vilija Bizinkauskaitė, 1 kuopos narė iš Brockton, MA, buvo apdovanota stipendija per praėjusį L. V. metinį visuotinių na-

rių suvažiavimą, kuris vyko Lake Buena Vista, FL, rugpjūčio 3-6 d. Vilija lankys Farmingham valstybinę kolegiją ir studijuos dietologiją. Iš Naujosios Anglijos apygardos suvažiavime dalyvavo 11 delegatų narių.

Birželio 23-25 d. pranciškonų svečių namuose, Kennebunkport, Maine, L. V. garbės narys, buvęs organizacijos dvasios vadas, buvęs South Boston Šv. Petro parapijos klebonas, Lietuvos Romos Katalikų kunigų sąjungos pirmininkas, prelatas Albertas Contons pravedė sukaupimo savaitgalį. Dalyvavo 39

Kokios laimingos pusėsėsės, susitikusios Dainavoje... Laimingi ir seneliai – Angelė ir Romas Nelsai, kad dukraitės: Kristina Narbutaitė ir Erika Pauliūtė noriai čia stovyklauja.

PENSININKŲ IŠKYLA

Kad St. Petersburg lietuvių pensininkų klubo nariai mėgsta keliones ir išvykas parodo faktas, kad, tik paskelbus planus, bematant turime pilną autobusą keliauninkų ir dar laukiančių vietos.

Ketvirtadienį, rugpjūčio 24 d., važiuojant į Hudson miestelyje esantį „Show Palace Dinner Theatre“ papiepti ir pamatyti programą „The Fabulous 50's & 60's Revue“. Oras pasitaisė palankus. Išvažiuojant iš St. Pete Beach buvo šilta ir saulėta. Pakeleje porą kartų palijo, bet, nuvažiavus į vietą, mus pasitiko saulutė. Laukti nereikėjo, tuojau suėjom vidun ir užėmėm vietas prie savo stalų. Keliavo 46 keliauninkai.

Maistas „buffet style“ patiko visiems valgytojams. Patarnavimas labai geras, nieko netrūko.

Tuoju po pietų prasidėjo programa. Dainos ir šokiai 1950 ir 1960 metų, vadinama „Golden era of music“. Programą atliko 15 šokėjų ir dainininkų, kuriems mes visi padėjom jų energijos. Dekoracijos, kostiumai ir atlikimas buvo be priedų. Daugumas iš mūsų prisiminė tuos laikus, kada patys „Rock

nariai.

Ateinantis rudeninis Naujosios Anglijos apygardos suvažiavimas vyks rugsėjo 17 d. South Boston, MA, ir jį globos 27 kuopa.

Spalio 6-8 d. Hartford kuopa organizuoja kelionę autobusu į Washington, DC, dalyvauti 40 metų sukakties nuo Šiluvos Mergelės Marijos koplyčios įkūrimo Nacionalinėje Nekalto Prasidėjimo bazilikoje (Basilica of the National Shrine of the Immaculate Conception) iškilmėse. Sekmadienį, spalio 8 d., 2 v.p.p., vyks iškilmingos šv. Mišios pagerbti Šiluvos Mergelės Mariją. 26 kuopa, veikianti Worchester, MA, spalio 15 d. ruošia metinę kultūrinę mugę Maironio parke, Shrewsbury, MA. Bus šokiai, įvairūs laimėjimų traukimai, lietuviškų rankdarbių ir liaudies meno prekystaliai, skanus lietuviškas maistas ir meninė programa.

Carol Trečiokas

vertė

Regina Juškaitė-Švobienė

& Roll“ šoko.

Bematant praėjo dvi valandos, ir, kaip sakoma, visi geri dalykai turi pabaigą. Atejo laikas mums sėsti į autobusą ir važiuoti namo. Grįžome patenkinti, ir jau planuojame kitą išvyką.

„Lietuvių žinios“,
2006 m. rugpjūtis

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Tel.: 773-585-9500. Fax.: 773-585-8284
Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.

Subscription Rates: \$120.00.

Foreign countries \$135.

Postmaster: Send address changes to

Draugas - 4545 W. 63rd Street,
Chicago, IL 60629-5589.

Mazindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiunčiame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

Draugo prenumerata yra mokama iš anksto.

JAV

Metams \$120.00 • 1/2 metų \$65.00

• 3 mėn. \$45.00

Kanadoje ir kitur (USD)

Metams \$135.00 • 1/2 metų \$70.00

• 3 mėn. \$60.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA:

JAV

Metams \$70.00 • 1/2 metų \$53.00

• 3 mėn. \$35.00

Kanadoje ir kitur (USD)

Metams \$80.00 • 1/2 metų \$70.00

• 3 mėn. \$40.00

Užsakant į Lietuvą:

Oro pašto

Metams \$600.00 • 1/2 metų \$300.00

Reguliariu paštu

Metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

Tik šeštadienio laida oro pašto

Metams \$190.00 • 1/2 metų \$100.00

Tik šeštadienio laida reguliariu paštu

Metams \$68.00

Vyriausia redaktorė – Danutė Bindokienė

redakcija@draugas.org

Administratorius

administracija@draugas.org

Moderatorius – kun. Viktoras Rimšelis

• Administracija dirba kasdien,

nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.

• Redakcija dirba kasdien,

nuo 8:30 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.

• Redakcija už skelbimų turinį neatsako.

Skelbimų kainos atsiunčiamos,

gavus prašymą, ką nors skelbti.

• Redakcija straipsnius taisy savo nuožiūra.

Nenaudotų straipsnių nesaugo.

Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

El-paštas:

rastine@draugas.org

skelbimai@draugas.org

Užrašai iš stovyklos jubiliejaus šventės „Dainavoje gamtos grožis ir džiaugsmas būnant kartu“

ROMUALDAS KRIAUCIŪNAS

Dainavos jaunimo stovyklos 50-mečio jubiliejinė šventė, įvykusi rugsėjo 2-3 d., jau praeityje. Kiekvienas joje buvusių 470 dalyvių išsivežė savus atsiminimus. Čia vieno tokio dalyvio užrašai. Tie užrašai buvo tokie ilgi, kad reikėjo juos padalinti į dvi dalis ir iš to susidarė du giminingi, bet skirtingi reportažai dviems Čikagoje leidžiamiems laikraščiams. Kad gautume tikslesnį vaizdą, reikėtų pasiskaityti abu aprašymus.

Atvykstančius už vartų pasitiko dr. Marius ir Eglė Laniauskai. Jie nuoširdžiai sveikino atvykusius ir jiems raštu priminė savaitgalio tvarkos taisykles. Jau prie dr. Adolfo Damausio vardo pastato, populiariai vadinamo Baltaisiais rūmais, mums maloniai nusišypsojo dvimetis Mikas Biliūnas. Tai Inos ir Lino Biliūnų iš Cleveland sūnelis. O Ina yra dr. Augiaus ir Reginos Šilgalių duktė. Regina yra Simo Laniausko, vieno Dainavos pirmūnų, duktė. Ar ne įdomu? Viena sakinyje susieina net keturios kartos. Tačiau Dainavoje, kaip pamatysite, tai ne išimtis, o beveik taisyklė.

55 dainomis. Tačiau entuziastiški dainininkai mažai į tuos dainorėlius žiūrėjo, nes dainuojamos dainos buvo šimtų, ar net tūkstančių, kartų jau dainuotos šioje pačioje Dainavoje ir kitur. Dainų žodžiai ir melodijos yra mūsų lietuviškame kraujyje, o ne tik ant liežuvio galo. Aš specialiai paprašiau, kad padainuotume „Tave aš pamačiau“ dainą. Ji išpopuliarėjo Dainavoje, kur 1966 metais vyko I Pasaulio lietuvių jaunimo kongresas. Tą dainą parašė kongrese dalyvavusi lietuvaitė iš Australijos. Kongresui prisiminti buvo pasodinta eglaitė, po vieną iš kiekvieno krašto, dalyvavusių kongrese. Eglaitės jau suaugusios ir yra abiejose pusėse takelio tarp valgyklos ir administracijos namelio. Iš viso savaitgalio įspūdžių ir įvykių, šis bendras dainavimas man labiausiai patiko ir ilgiausiai liks atmintyje. Keista, nes nesu nei dainininkas, nei poetas, nei koks muzikos mėgėjas. Tačiau esu lietuvis.

Dar prieš dainavimą buvo dovanų paskirstymas. Jį sumaniai pravedė Saulius Petrulis. Po to pasivijau Vyta Petrulį, Sauliaus tėvelį. Tai vienas Dainavos veteranų, buvęs Direktorių tarybos pirmininkas, o dabar einantis išdininko pareigas.

Šeštadienio popietę buvo smagu dainuoti prie Spyglio ežero esančioje pavėsinėje.

Indrės Tjūnellėnės nuotr.

Šventę atidarė Kastytis Giedraitis, Dainavos direktorių tarybos pirmininkas. Buvo pakeltos vėliavos ir sugiedotas Lietuvos himnas. Man pastebėjus netoliese esančią apdžiuvusių lapais liepą, šalia stovintis Pranas Pranckevičius paaiškino, kad ta liepa yra pasodinta Birutės Lieponytės-Dailydienės atminimui. Ji mirė 1998 metais. Porą minučių anksčiau nubangavo liūdna žinia apie Jurinos Rugienienės mirtį vos prieš keletą valandų. Toks gyvenimas, tokia realybė, tokia Dainavos istorija. Joje daug kas užaugo, subrendo. Ilgainiui tie patys iškeliauja Amžinybėn.

Tokie apmąstymai dar svetimi jaunimui, kuris sudarė daugumą šio savaitgalio dalyvių. Su keliolika jų teko trumpai pasikalbėti. Jiems visiems Dainava reiškia draugus, gamtą. Jau vyresni prie to dar pridėda lietuviškumą. Šiuos besikartojančius sentimentus bus bandoma susemti foto albume, kurį redaguoja Paulius Jankus. Albumas bus išleistas dar šįmet.

Svetainėje prie ežero vyko bendras dainavimas. Jam vadovavo trys akordeonistai — broliai Darius ir Audrius Polikaičiai ir Rimas Kasputis. Buvo išdalintas dainorėlis su

Jis pasidžiaugė, kad atsiranda naujų žmonių, norinčių aktyviai prisidėti. Paminėjo, kad su šio savaitgalio rėmėjų suvažiavimu jo pareigas perims Jonas Korsakas. Pasikalbėjome apie Dainavos įsteigimą ir jos brenimą. Su nostalgija prisiminė Dainavos pušaičių sodinimą, bene 1957 metais. Tada iš valdžios buvo gauti tūkstančiai daigų, kurie talkos būdu buvo pasodinti. Dabar iš jų išaugo pušynas, matomas dešinėje pusėje, ką tik įvažiavus į Dainavą. Visi jo trys vaikai perėjo Dainavos stovyklas. Visi trys yra čia, šioje šventėje „Sentimentą Dainavai jaunimas jaučia. Dainava dar ilgai gyvuos, nes ji jaunimui patinka“, — pranašavo pašnekovas.

Kitas įdomus pašnekovas buvo Mykolas Abarius. Dainavai kuriantis jis daug prisidėjo mūrydamas Baltuosius rūmus, seselių namelį, garažą, svetainę. Vėliau jis sumūrijo paminklą Romui Kalantai, kurį suprojektavo Stasė Smalinskienė. Jos vyras a.a. Steponas buvo ilgametis Dainavos išdininkas. Su M. Abarium aptarėme vadinamąją „palapinčių“ istoriją, sukelusią erzelių ir nepasitenkinimų. Prisiminėme ir skautų — ateitininkų ryšius.

Nukelta į 8 psl.

DANUTĖ BINDOKIENĖ

VSD šįkart tikrai persistengė

Vienas ryškiausių demokratinių santvarkos valstybėje ženklų yra laisva spauda. Net jeigu toji spauda kartais „išeina į lankas“ ir spausdina valdžiai nepatinkančius straipsnius ar pasisakymus, laisvas spausdintas žodis yra neliečiamas ir nevaržomas. Ypač Amerikoje, kurios konstitucija užtikrina gyventojams išsireiškimo laisvę, nors dažnai ja pasinaudojama, tarytum stengiantis įsitikinti, kiek toli galima žengti ir nepakliūti į bėdą.

Tai nereiškia, kad spauda ar kita žiniasklaida gali išeiti už žmoniškumo, padarumo ir tiesos ribų. Jeigu išspausdinama ar kitaip paskleidžiama neteisinga, šmeižianti informacija apie asmenį, instituciją, organizaciją, ją skleidžiantys gali būti patraukti į teisimą ir nubausti. Spausdinama medžiaga taip pat gali sukelti skaitytojų pasipiktinimą, atsisakant prenumeratos arba neperkant spaudinio, todėl visgi stengiamasi laikytis tam tikros etikos.

Tačiau kartais ir žurnalistai ar leidėjai peržengia „liniją“ — besistengdami sudominti skaitytojus, išspausdina medžiagą, nepatikinę jos autentiškumo ar nepaiso, kad toji informacija gali pakenkti valstybės saugumui. Pastaruoju metu New York ir Washington, DC, laikraščiai būtent tą ribą ir peržengė, susilaukdami net paties JAV prezidento priekaištų. Bet ir tuo atveju nebuvo imtasi cenzūros priemonių prieš tariamai nusikaltusią spaudą: niekas nesusabė leidybos, nekonservavo laikraščių, neatėmė spausdinimo technikos ir redaktorių neuždare už grotų. Ar kam patinka, ar nepatinka laikraščiuose skelbiami straipsniai, spaudos laisvė demokratinėje valstybėje yra nepažeidžiama.

Bet ne visos, net save vadinančios demokratinėmis, šalys šio principo laikosi. Jau kuris laikas Vakaruose užsimenama, kad Rusijoje iš esmės nėra spaudos laisvės — nors oficialiai neprisipažįstama. Visa žiniasklaida yra Kremliaus „malonėje“ ir turi šokti pagal iš ten sklindančią muziką. Panaši situacija yra ir Baltarusijoje, kur prez. Lukašenka diktatoriškas

režimas visą šalies žiniasklaidą yra stipriai sugniaužęs savo saujoje.

O kaip Lietuvoje? Dar neseniai būtume galėję pasakyti, kad ten klesti spaudos laisvė, nors daugelis visgi pripažintų, kad „truputis cenzūros nieko nepakenktų“. Tačiau š.m. rugsėjo pradžioje atsitiko netikėtas dalykas: Lietuvos Valstybės saugumo departamentas (VSD) sulaukė „Laisvo laikraščio“ redaktorių Aurimą Drižių, konservavo jau paruoštus platinti to laikraščio egzempliorius, iš redakcijos išvežė kompiuterius ir kitą techniką. Buvo tvirtinama, kad „Laisvas laikraštis“ savo puslapiuose atidengia ir skleidžia slapta valstybinę informaciją.

Atrodo, kad VSD šįkart gerokai persistengė ir dėl to kilo nemažas triukšmas — ne tik savo šalyje, bet ir užsienyje. Prieš tokį VSD poelgį protestavo Lietuvos Žurnalistų sąjunga ir net pats valstybės prezidentas. „Tai yra sukrečiantys veiksmai, kurie prieštarauja pagrindiniams demokratijos principams. Aš visuomet pasisakiau, pasisakau ir pasisakysiu už laisvą spaudą, už laisvą žodį. Kito kelio, jeigu mes norime ginti demokratijos principus ir įgyvendinti juos Lietuvoje, nėra“, — kalbėjo prez. Valdas Adamkus.

Ar galima iš žurnalistų reikalauti atsakomybės už tai, kad jie gavo informaciją ir ta informacija pasinaudoja? Žurnalistai juk net neprivalo atidengti tos informacijos šaltinių, jeigu ir reikėtų dėl to asmeniškai nukentėti, kaip neseniai pasitaikė Amerikoje, kai viena žurnalistė dėl šios priežasties nemažai laiko praleido kalėjime. Reikia tik džiaugtis, kad Lietuvoje buvo taip griežtai ir greitai reaguota į VSD poelgį su „Laisvu laikraščiu“ bei jo redaktoriais. Tai kaip tik parodo, kokią tvirtą žingsnį demokratijos keliu jau yra žengusi mūsų tėvynė — jeigu ne visuose horizontuose, tai bent spaudos laisvės atveju. O kur egzistuoja laisva spauda, ten gyvuoja ir tikroji demokratija. Tikimės, kad šis įvykis Lietuvai nepadarė daug žalos užsienyje.

Dr. Romualdas ir Gražina Kriaučiūnai (sėdi) su viena šeštadienio vakarienes gamintojų Milda Šapalaite-Tallat Kelpšiene Dainavos stovyklos 50 metų šventėje.

Indrės Tjūnellėnės nuotr.

KAS YRA MANO ARTIMAS

**KUN. VIKTORAS
RIMŠELIS, MIC**

Vienas įstatymo žinovas ir mokytojas, kuris žinojo, kad reikia visų labiausiai mylėti Dievą, o savo artimą kaip patį save, paklausė Kristų, kas yra jo artimas. Jis, be abejo, gerai žinojo, kokia gyvenimo taisyklė buvo tautoje, kur buvo sakoma „akis už akį ir dantis už dantį“, kad reikia mylėti savo artimą ir neapkęsti savo priešų. Jis girdejo, ką Kristus mokė ir sakė: „Jūs esate girdeję, jog buvo pasakyta: mylėk savo artimą ir neapkęsk savo priešų. O aš jums sakau: mylėkite savo priešus ir melskitės už savo persekiotojus, kad būtumėte savo dangiškojo Tėvo vaikai“ (Mt. 5, 43–45).

Čia ir iškilo įstatymo žinovui klausimas, kas yra artimas, jeigu ir priešus reikia mylėti, kokią meilę privalu turėti savo artimui ir kokią priešams. Kiekvienas psichologas pasakys, kad motinos meilė nėra ta pati savo vaikui ir savo vyrui, bet viena ir kita meilė yra tikra meilė. Žmonės, kurie turi tą patią praeitį, tas pačias tradicijas ir tą pačią kalbą, yra labiau artimi, negu tie, kurie to bendrumo neturi. Taigi, nieko nuostabaus, kad pati prigimtis verčia mylėti savo krašto žmones labiau, negu svetimuosius. Pagaliau kaip tu parodysi savo meilę tam, kurio tu nepažįsti? Ir labai lengva yra kalbėti apie meilę artimo, kuris yra nepažįstamas vargšas už tūkstančių kilometrų, kai net nėra progos dėl to nepažįstamo pasiaukoti. O meilė artimui visada eina drauge su pasiaukojimu.

Mūsų tėvų gimtasis kraštas visada liks mums brangus. Visa mūsų istorija kalba, kokią sunkią

kovą turėjo mūsų tėvynė dėl savo kilmės išlaikymo, o šis paskutinis istorijos laikotarpis pavergtose tėvynėje yra juodžiausias ir sunkiausias. Jos istorija yra panaši į Kristaus palyginimo istoriją to žmogaus, kuris pakliuvo į plėšikų rankas. Šie jį išrengė, sumušė ir paliko pusgyvį. Pro mūsų tautą šitaip daug kas praėjo, ir jokie gražūs nutarimai apie apsisprendimo laisvę mūsų neišgelbėjo, ir nežada išsaugoti mums mūsų lietuviškos kilmės su mūsų kultūra ir gražiąja kalba. Mums patiems atitenka uždavinys ir pareiga išsaugoti savo kilmę ir tapatybę. Bet ar šitai įmanoma, kai mūsų tautoje lietuvius susitinka lietuvių su baime ir įtarimu, o ne su meile ir pasitikėjimu?

Amerikos Yale universitete kartą vienas studentas paklausė: „Kas aš esu? Visi jo draugai pradėjo juoktis, nes jie nesuprato to klausimo giliosios prasmės. Iš tikrųjų mes pirmą pažįstame savo artimą ir jame atrandame visas jo ydas, o apie save galime daugiau teisybės sužinoti iš to, ką kiti apie mus pasako, negu ką patys apie save manome. Mūsų laikų žmogus yra labiau susirūpinęs save pažinti, negu senovės filosofai. Bet į klausimą nebus atsakymo, jei nepripažinsime Dievo, iš kurio pakilo kiekviena gyvybė ir pas kurį mes visi grįžtame. Nebus aišku, kas pagaliau yra mano draugas ir kas priešas, nei kas mus riša, kad būtume artimi.“

Mes visi esame, kaip Šv. Raštas sako, sukurti Dievo paveikslu ir Jo panašumu. Mūsų asmens kilmė ateina iš Dievo. Tad ir kiekvienas žmogus vienas kitam yra artimas. Kristus mus visus atpirko, kaip sako šv. Paulius, savo brangiausiu krauju. Todėl ir mūsų asmens vertė yra

krikščioniška. Kristaus mokslas apie mūsų artimą ir apie jo meilę yra eskatologinio pobūdžio, t.y. Jis žmogų pristato už jo istorinių ribų, anapus laiko tikrovės ir mato jį amžinybės tikrovėje, kur visi mes turėsime susitikti. Per apaštalus Kristaus įsteigtoji Bažnyčia turi skelbti ir mokyti žmoniją mylėti savo priešus ir persekiotojus, nors jiems sunku bus pasiekti laimingą amžinybę. Kristus reikalauja, kad mes taptume kaip vaikai nekalti, nes tokių yra Dievo karalystė.

Kristus Kafarnaume prie šv. Petro namų matė labai didelį girnų akmenį, kurį panaudojo parodyti, ko verti nekaltų vaikų papiktintojai: „Kas papiktintų vieną iš šitų mažutelių, kurie mane tiki, tam būtų geriau, kad asilo sukamų girnų akmuo būtų užkabintas jam ant kaklo ir jis būtų paskandintas jūros gelmėje... vargas tam žmogui, per kurį papiktinimas ateina“ (Mt. 17, 6–7).

Skaitant Kristaus pasakojimą apaštalams apie Jo antrąjį atėjimą į mūsų pasaulį, atrodo, kad Jis mums kalba. Mūsų pasaulis yra labiau sugedęs nei anuomet, kai Sodomos ir Gomoros miestų gyventojai degančios sijos ugnimi buvo sunaikinti. Tuose miestuose nė iš tolo jokios meilės savo artimui nebuvo, o tik tarpusavio paleistuvavimas.

Kaip televizija praneša, yra susidariusios pedofilų bendruomenės (Pedophile communities) iš parapijų atleistų kunigų, kurie vaikus seksualiai išprievartaudavo. Iki šiol vyskupai tokius kunigus vis slėpė ir išskeldavo į kitas parapijas. Dabartinis popiežius turbūt įsakė tokius kunigus atleisti iš parapijos, nors parapija ir neturėtų jokio kunigo. Per du tūkstančius metų Kris-

taus Bažnyčioje nebuvo tokio sukrėtimo. Ar tik jau nebus atėjęs laikas, apie kurį Viešpats Jėzus, kalbėdamas apaštalams apie Jo antrąjį atėjimą, pasakė: „Bet ar atėjęs Žmogaus Sūnus beras žemėje tikėjimą?“ (Lk. 18,8).

Na, o kaip yra su kunigais vienuoliais? Neduok, Dieve, tokių kunigų, kurie ieško lengvo ir gero gyvenimo. Visi vienuoliai yra paties Dievo pašaukti gyventi ir dirbti pagal Kristaus nurodymus. O jei atsiranda koks pederastas, tai yra be galo didelė nelaimė tam vienuolynui. Ir jeigu išnyksta vienuolynas Kristaus artimo meilės įsakymas mylėti savo artimą kaip patį save, tai tada vienuolis pradeda ieškoti kitur artimo meilės. O jei dar atsiranda koks kunigas pederastas, tai vienuolynas greitai išnyks. Tada ne Dievas, bet patys vienuoliai sunaikina dievišką vienuoliją.

Kada žmonijos istorija baigsis, Kristus pasakys, kodėl gyvenime turėjo būti mums artimas ir kodėl mes turėjome jam gera daryti. Jis tada pristatys save mums kaip artimą, kuriam reikėjo gyvenime padėti: „Buvau išalkęs, ir jūs mane pavalgydinot, buvau ištroškęs, ir mane pagirdėt, buvau keleivis, ir mane priglaudėte, ligonis – mane aplankėte, kalinys – atėjote pas mane“ (Mt. 25,35–36). Į klausimą, kur mes tokį matėme savo gyvenime, Jis vėl atsakys: „Iš tiesų sakau jums, kiek kartų tai padarėte vienam iš mažiausių mano brolių, man padarėte“ (Mt. 25, 40). Todėl palaiminimas bus laikų pabaigoje geriešiams: „Ateikite, mano Tėvo palaimintieji, paveldėkite nuo pasaulio sukūrimo jums paruoštą karalystę!“ (Mt. 25, 34).

Mokslo metų pradžia Vasario 16-osios gimnazijoje

Rugsėjo 4 d. Vasario 16-osios gimnazija pradėjo naujus mokslo metus. Pilies bokšte plevėsuojanti Lietuvos trispalvė plačiai skelbė ypatingą dieną. Šventė praėjo jaukiai šeimyniškai, bet kartu ir daug iškilmingiau nei kitais kartais, nes joje dalyvavo Šiaulių vyskupas Eugenijus Bartulis, Šv. Cecilijos sakralinės muzikos ansamblis, o taip pat delegacija iš Kelmės su Antanu Raču, kuris pirmasis atstovavo Lietuvai Vokietijoje, vadovaudamas gimnazijoje įsteigiam Informacijos biurui 1990 metais.

Ansamblio pučiamų ragų gaudesys pradėjo atidarymo ceremoniją. Giedant himnus, buvo pakeltos Lietuvos, Vokietijos ir Europos vėliavos.

Paskui prisirinko pilnutėlė Hiutenfeldo katalikų bažnyčia: lietuviai ir vokiečiai, katalikai ir evangelikai mokiniai, jų tėveliai, mokytojai ir svečiai dalyvavo ekumeninėse pamaldose, kurias atliko evangelikų kapelionas kun. Reinald Fuhr, katalikų kapelionas kun. Jonas Dėdinas ir vysk. Eugenijus Bartulis. Buvo giedamos lietuviškos ir vokiškos giesmės, vėl gaudė ansamblių ragai, skambėjo jų kanklės. Visi trys dvasininkai pasakė daug gražių ir prasmingų žodžių. „Susirinkome prie didžiojo Mokytojo kojų prašyti palaimos siekiant mokslo — sakė vyskupas. — Rinkimės kas sekmadienį į

jo meilės pamoką“. Linkėdamas visiems prasmingo gyvenimo, užbaigė poeto žodžiais „Iženk į mūsų kelią, Jėzau, jei eisime ne tuo keliu“.

Bendrabaučio salėje direktorius Andrius Šmitas pasveikino visus, ypač naujokėlius.

Kalbėdamas apie gimnazijos tikslus, jis pažymėjo, kad Vasario 16-osios gimnazijos tikslas nėra „sušveicuoti“ tautas. „Mes norime, — sakė jis, — išmokyti jaunimą puoselėti savo kultūrą, o taip pat gerbti kitos tautos kultūrą, išmokyti gyventi kartu, neatsisakant savųjų vertybių“. Paskui jis pakvietė prisistatyti mokytojus ir klasių auklėtojus.

Tryliktos klasės mokiniai penktokėliams įteikė dovanų, kad pirmoji diena šioje mokykloje būtų kuo malonesnė. Jų išgyvenimai patys giliausi. Iš mišrios šeimos atėjęs berniukas verkia, kad nepakankamai moka lietuviškai, labai susirūpinęs, kaip čia dabar jis susišnekės. Kitas, žiūrėk, laisvai kalba abiem kalbomis, tik per visas ceremonijas labai ištroškęs ir neranda kur atsigerti. Ateityje globėjų grupė mažesniuosius prižiūrės, kad jie gerai jaustųsi, padės spręsti iškilusias problemas.

Kelmės rajono meras K. Arvasėvičius sveikino gimnazistus, įteikė dovanų lėlytę Kelmytę ir patikėjo ją globoti penktokams. Jų, o ir kitų žemesniųjų klasių lietuvių mokinių, skaičiai mūsų gimnazijoje rekor-

diniai. Jau senai tose klasėse nebuvo tiek lietuvių mokinių. Ir apskritai šiais metais į gimnazijos visas klases įstojo daug lietuvių mokinių — 42. Praėjusiais mokslo metais — tik 13. Tatai rodo, kad gimnazijos reikalingumas vis akivaizdesnis. Šiomet mokslo metus pradeda 96 lietuviai mokiniai ir 104 vokiečiai.

Antanas Račas savo sveikinime pažymėjo, kad Vasario 16-osios gimnazija visu sovietmečio laikotarpiu

buvo Lietuvos ambasada. Jis pakvietė gimnazistus ir toliau būti Lietuvos ambasadoriais.

Galiausiai savo linkėjimus žodžiais ir daina išsakė Jo ekselencija vyskupas ir ansamblio dainininkai: „Tu statai bendruomenę. Perplauk vandenyną, perplauki marias, grįžk į savo kraštą ir statyk namus.“

**Vasario 16 gimnazijos
pranešimas**

Vasario 16-osios gimnazijos tautinių šokių grupė.

Šiurpūs sutapimai Vietnamo eros pjesėje

Paralelės tarp nesėkmingo, dramatiško ir visapusiškai tragiško karo Vietname septintajame dešimtmetyje bei grėsmingai besitęsiančio karo Irake šiuo metu nėra naujiena. Jos vienais ar kitais pavidalais vis iškyla žiniasklaidoje, karo šalininkus pastatydamos į besiginančių agresorių poziciją, o karo priešininkams suteikdamos progą nesibaigiančiai savigaliai ir kalboms apie „istorijos kirtį“.

Čia pat iškyla ir amžius besitęsianti diskusija, kas ką seka ir kam daro įtaką: politika menui ar menas politikai? Visa tai ir dar daugiau naujame spektaklyje pateikia „Chemically Imbalanced Comedy“ (CIC) trupė Conservatory teatro salėje (4210 N. Lincoln; ketvirtadieniais ir penktadieniais 8 val. vakaro; iki spalio 8 d.). Vos prasidedančiame naujajame teatro sezone CIC pristato pagal Christopher Durang pjesę pastatytą spektaklį „The Vietnamization of New Jersey“. Yale universiteto teatru 1976 m. parašyta pjesė, buvusi populiari aštuntajame dešimtmetyje, vėl grįžta į teatro sales. Šį rudenį ji statoma ne tik Čikagoje, bet ir (pirmą kartą) New York.

Kaip rašo teatro kritikas Albert Williams, ši aštriai ironiška, negailėstingai satyriška, amerikietiškos popkultūros metaforomis nusagstyta pjesė taip idealiai tinka mūsų laikams, kad kiekvienoje Ch. Durang teksto eilutėje žodį „Vietnamas“ pakeitę žodžiu „Irakas“ nė kiek nepakenktume pjesės integralumui. Retas

kuris rašytojas, ypač dramaturgas, gali pasigirti, kad jo veikalas išlieka toks aktualus net ir po trisdešimties metų. Čia aštrus politikų bei visuomenės kritikas gali tik padėkoti savo kritikos objektams – politikams, už pradėtą dar vieną karą nė kiek nepasimokius iš savo pirmtakų bei istorijos apskritai klaidų.

Beje, kalbant apie karą ir pjesės aktualumą. Trumpa citata: „Ar žinai, kodėl Dievas leidžia karus? Dievas žvelgia iš aukštybių į žemę ir mato skurdžią šalį, kurioje gyvena per daug žmonių, ir tuomet jis sako sau: „Tik pamanyk, kiek daug skurdo bei pažeminimo šie žmonės patirs, ir tik dėl to, kad jų čia per daug“. Ir tada jis vakare sušnibžda prezidentui į ausį, ir štai kitą rytą prasideda karas“.

Ši ir kitos panašios frazės iš tiesų suaktualina trisdešimties metų senumo pjesę iki beveik mistinio lygmens; tereikia priminti prezidento George W. Bush pareiškimus, jo tvirtinimą, kad neva Dievas jam pašnibždėjęs į ausį, jog pradėti karą su Iraku yra teisinga. Šiurpūs ir sunkiai paaiškinami sutapimai.

Spektaklyje vaizduojama nedarni New Jersey gyvenanti šeima: motina, vardu Ozzie Ann, tėvas, vardu Harry, jų paauglys sūnus, vardu Et bei šio brolis, Vietnamo karo veteranas vie-naakis David, iš karo zonos parsivežęs vietnamietę aklą žmoną Liat. „Kad išpirkčiau amerikiečių nuodėmes“, — taip savo keistą santuoką paaiškina namo grįžęs David.

„The Vietnamization of New Jersey“ gausi metaforų, ateinančių iš gausios amerikiečių (pop)kultūros. Pati pjesė yra Ch. Durang ironiškas atsakas į Tony apdovanojimą laimėjusį David Rabe kūrinį „Sticks and Bones“. Iš čia Ch. Durang ir pasiskolino savo veikėjų vardus, kai tuo tarpu D. Rabe sukurtų personažų vardai paimti iš populiaraus amerikietiško serialo „The Adventures of Ozzie and Harriet“.

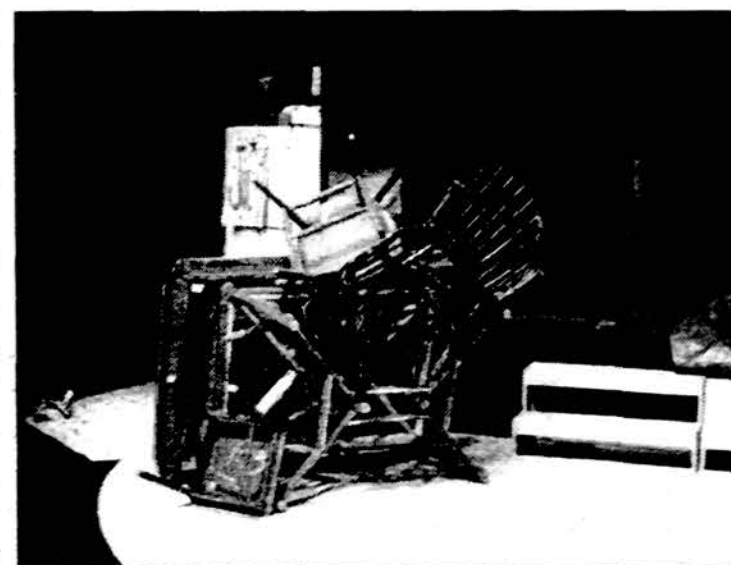
Taigi „Chemically Imbalanced Comedy“ aktorių vaidinamas Dave Whalley režisuotas spektaklis tarsi nuo pradžių pasmerktas intertekstualumui – amerikietiškos kultūros „šmėklos“ atgimsta ir visais pavidalais pasirodo šiame spektaklyje, iškelamos tokios potekstinės klausimos kaip: „Ar pacifistų demonstracijos prailgino Vietnamo karą?“, „Ar valdžia padarė klaidą, paselbdama kariuomenės išvedimo tvarkaraštį?“, „Ar Amerikos nesėkmės po karo buvo pastarojo padarinys, ar įsitraukimas į šį karą buvo pirminė ir didžiausia klaida?“

Visus šiuos ir daugelį kitų panašių klausimų galime ir turime užduoti kalbėdami apie karą Irake šiandien. Tragikomiški personažai dažnai atrodo tarsi užkeiktos popkultūros paveiktų stereotipų marionetės, nesugebančios mąstyti kritiškai, savarankiškai, ade-

kvačiai esamai situacijai. Ch. Durang nuomone, šių bruožų turi abi – už karus ir prieš juos pasisakančios stovyklos. Tėvo abejingumas, motinos infantilus mėginimas tęsti gyvenimą nedarant jokių išvadų ir neanalizuojant to, kas įvyko, sūnaus David beatodairiškas anarchistiškas pacifizmas – visa tai tik dalis stereotipinių reakcijų, kurias dažnai išprovokuoja Vietnamo ar Irako tipo situacijos.

Tad bene svarbiausia šio spektaklio mintis – kada pagaliau imsime atsakingai mąstyti ir spręsti problemas, su kuriomis susiduriame, o ne vaidinti seniai sudėvėtus, niekam tikusius, masinės žiniasklaidos nuolat eskaluojamus, iš anksto mums paslaugiai paruoštus vaidmenis?

Monika Bončkutė

„The Vietnamization of New Jersey“ Harvard teatre.

Tonė prisiversdama prašneko.

— Nekaip. Už barjero pasislėpusi susugūžiau ir tupėjau, kaip pelė po šluota, kad gelžgaliu negaučiau per galvą...

Zara pastatė apvirtusią be vienos kojos kėdę ir tarė:

— Rytoj prasidės remonto darbai konkurentų sąskaita, jei tie ožiai nenorės, kad jų restoranas neišlėktų į orą!

Zara pasisuko išeiti ir ant laiptelių tarpduryje išvydo motiną. Faina stovėjo ir nustebusi žiūrėjo į betvarę — stiklų šukes, kiauras duris, šviestuvai kabojo persikreipę, be stiklinių gaubtų.

— Nesuprantu, gal pas jus vyksta remontas? — suglumis paklausė Faina.

— Rytoj prasidės remontas, — atsakė Zara ir priėjusi apkabino motiną. Perspėjo:

— Toliau eiti pavojinga, susipjaustysi kojas. Mama, gerai, kad tu atvažiavai. Aš tau šįryt skambinau, bet tu neatsiliepei.

— Kietai miegojau, todėl negirdėjau, — atsakė Faina ir, pamąčius rūbinėje Tonę, santūriai, galvos linktelėjimu pasisveikino, bet nepriėjo.

Tonė jai šyptelėjo skausminga šypsena ir pamastė: „Pasirodo, aš dirbu čia kartu su jos dukra, o sakyti nenorėjo, kur dirba dukra, bet vis tiek išaiškėjo. Zara gudri, slepia, lyg man rūpėtų jos šeima“.

Valytoja jau buvo didelį plotą grindų išvaliusi, ir Zara nusivedė motiną į savo kabinetą, kur stovėjo nepalieti baldai, telefonai, seifas bei šaldytuvai. Faina sunkiai atsisėdo ant kėdės ir paprašė:

— Išgerčiau ko nors, troškina.

— Užsakyčiau iškepti ometą, bet virėjos išsilakstė. Jei nori, galiu pavaišinti koka kola.

— Esu soti, valgyti nenoriu, bet koka kola išgersiu.

Zara atidarė šaldytuvą, išėmė butelį kolas, atkimšo, pripylė į stiklinę putojančio gėrimo ir padavė.

Faina gurkšnojo gėrimą ir liūdnomis akimis žiūrėjo į dukrą. Pastaciūsi tuščią stiklinę ant stalo, pasiskundė:

— Kažkas mane slegia, sieloje neramu. Viskas neįdomu. Nuvažiavau prie upės, bet už pusvalandžio mane patraukė namo, negalėjau ilgiau ten būti... Nusibodo. Pakeliui namo, užsukau pas tave.

— Na, ir gerai padarei, kad aplankei mane. Man ramiau, kai pamaciau tave, — nuoširdžiai

NESUVALDYSI LIKIMO, KAIP VĖJO...

Apsakymas

ONA MATUIZAITĖ

Nr. 6

džiaugėsi Zara.

Faina ranka pasirėmusi galvą tęsė:

— Supranti, manysie kažkas apsigėrė, įvyko nesuprantamas dvasinis lūžis. Anksčiau daug ko norėjau — pinigų, gero buto, auksinių papuošalų. Dabar nieko nenoriu. Klausiu savęs, dėl ko aš visą gyvenimą plėšiausi?.. Viskas tuštybių tuštybė. Patikėk. Et, ką bekalbėti, daug klaidų padaryta, bet gyvenimo iš naujo neperrašysi, ne tekstas koks nors. — Faina mostelėjo ranka, nuleidusi galvą kurį laiką tylėjo susimąsčiusi, paskui atsistojo ir prabilo. — Važiuoju namo. Pavargau. Išgersiu raminančios mėty arbatos ir pagulesiu.

— Mama, aš tave palydėsiu, — pasisiūlė Zara.

— Nereikia. Tu turi darbo per akis. Štai ką padarė tie menkystos jūsų konkurentai. Jaukus restoranėlis į ką pavirto... Gaila žiūrėti.

— Mama, saugok save, — Zara nuoširdžiai prašė. — Aš šįnakt tave ir Marką blogai sapnavau... Man dėl jūsų neramu.

Faina pažvelgusi į dukrą liūdnai nusišypsojo, tylėdama abejingai numojo ranka ir tarė:

— Nesuvaldysi likimo kaip vėjo... Tai tavo Viktoro mėgstamas posakis, sudie.

Zara palydėjo motiną iki automobilio, kuris stovėjo aikštelės pakraštyje. Faina išėjo į raudonus „Žigulus“, pamojavo ranka ir, išvairavusi automobilį į Pylimo gatvę, nuvažiavo Basanavičiaus gatvę link Vingio parko. Faina gyveno prie parko penkiaaukščiame blokiname pastate, trečiame aukšte.

Zara liūdnai žvilgsniu pasekė išvažiuojantį automobilį, negera nuojauta slėgė dukters sielą.

Netrukus sugrįžo trys kompanionai — Markas, Sergejus ir Julius. Kabinete susėdo už Marko stalo ir ėmė aptarinėti susidariusią padėtį jų versle.

Vyrai neatrodė per daug nusiminę, užsirūkę juokavo, kalbėjo apie pašalinius dalykus ir laukė kavos. Zara, paprašyta išvirti kavos, įjungė elektrinį kavinuką su vandeniu. Kol kavinukas kaito, ji paruošė sumuštinį, pastatė keturis puodelius su lekštutėmis. Užvirus vandeniui, pripylė į puodelius „Jakobs“ kavos. Vyrai, gerdami kavą, svarstė būsimus darbus, skaičiavo pajamas ir nuostolius, kūrė ateities planus.

— Pamiršote, kad turite šeimas, — prikišo Zara, žiūrėdama į išvargusias nuo nemigo vyrų akis. — Namie jūsų laukia pasiilgę vaikai, žmonos.

— Laukia, — pritarė Julius, — mudu su Sergejumi jau tris paras nebuvome namuose. Laukia šeima ne tik mūsų, bet ir pinigų.

— Sugrįžę iš Klaipėdos, per tuos komercinius rūpesčius neturėjome laiko, — įsiterpė Sergejus prikimusiu balsu ir, pažvelgęs į Marką, pridūrė, — Įvykiai mūsų darbe vienas kitą veja, ar ne taip, Markai?

— Mes esame optimistai, išsikapstysime, — padrasindamas save ir draugus gyvai užtikrino Markas.

Restoranėlį „Žiogas“ suremontavo per savaitę tie, kurie išdaužė, tikriau, užsakovai. Įvykis plačiai nuskambėjo spaudoje, išgarsinęs restoranėlį pastarojo naudai. Savininkų nuostabai ir džiaugsmui, jų verslas nesužlugo, atvirkščiai, po to skandalo žmonės ėmė dažniau lankytis ir restoranėlis suklestėjo naujoviškai.

Prabėgo dvi savaitės. Zara, užsiėmusi šeimos ir verslo reikalais, interjero atstatymo darbais, sukosi tarp namų ir darbo, pirkto naujus indus, šviestuvus, kilimus, dažus ir neliko laiko aplankyti motinos.

Beveik kiekvieną dieną kelis kartus abi kalbėdavosi telefonu, o sekmadienį ryte niekas ragelio nekėlė, motina neskambino. Šis neįprastas tylėjimas dukrai atėmė ramybę.

Zara, sūnų palikus kaimynės globai, nes Markas buvo darbe, viena nuvažiavo pas motiną. Bėgte užbėgusi į trečią aukštą, ilgai spaudė durų skambučio mygtuką, bet niekas nepriėjo ir durų neatidarė. Širdis smarkiai plakė, drebančiomis rankomis išėmė iš rankinuko atsarginį raktą, atrakino duris, įėjo. Vos tik praverė duris, į nosį trenkė šleikšti lavono smarvė. Įėjo į svetainę ir, išvydusi kraupų reginį, suriko:

— O, Dieve!..

Bus daugiau.

Prof. Jonui Kubiliui — 85-eri

Profesorius Jonas Kubilius.

Gedimino Savickio (ELTA) nuotr.

Vilnius, rugsėjo 13 d. (ELTA) — Vilniaus universiteto bibliotekos Baltojoje salėje pristatyta jubiliejinė paroda „Profesoriui Jonui Kubiliui 85“.

Akademikas J. Kubilius ilgą laiką buvo Vilniaus universiteto rektorius. Praėjusią savaitę profesorius tapo

Vilniaus garbės piliečiu.

Parodoje lankytojai gali susipažinti su buvusio rektoriaus gyvenimo pasiekimais, asmeniniais dokumentais, vaikystės, šeimos nuotraukomis, universiteto gyvenimu ir akademiško darbo specifika sovietmečiu.

A. Paulauskas neturi teisės į slaptą informaciją

Vilnius, rugsėjo 13 d. (BNS) — Ilgą laiką laisvai prie valstybės paslapčių galėjusiam prieiti buvusiam Seimo pirmininkui Artūriui Paulauskui tokia informacija dabar neprieinama. Seimo slaptosios raštinės durys opozicinės Naujosios sąjungos (NS, socialliberalų) vadovui užtrenktos, nes jis neturi leidimo dirbti su slaptą informaciją. Šios teisės Paulauskas neteko, kai balandį prarado parlamento pirmininko postą, rašo dienraštis „Lietuvos žinios“.

Pagal galiojančią tvarką tik prezidentui, Seimo vadovui ir premjerui nereikia gauti specialaus leidimo

dirbti su valstybės paslaptimis. Kitiems pareigūnams, norintiems sužinoti slaptą ar konfidencialią informaciją, būtina užpildyti anketą ir sulaukti, kol speciali komisija išduos leidimą.

Tokių leidimų turi daugelis Seimo narių, nes jiems gana dažnai tenka turėti reikalų su tokia informacija.

„Paprastčiausiai neprisirengiau užpildyti reikiamų popierių. Patingėjau, — prisipažino A. Paulauskas. — Nebuvo ypatingo poreikio. Nors frakcijos seniūnui gal ir derėtų turėti. Reikės užpildyti“.

Dzūkai parsineša ir egzotiškų grybų

Vilnius, rugsėjo 13 d. (BNS) — Daugeliui grybautojų šį rudenį džiaugiantis gausiu baravykų derliumi, Lazdijų rajono žmonės miškuose randa ir egzotiškų grybų. Giraitės miške auga labai retas visose Europoje šakotasis sėdis. Kai kas šiam grybui netgi priskiria mistinių galių, rašo dienraštis „Lietuvos rytas“.

Šakotasis sėdis yra ne tik vienas rečiausių, bet ir didžiausių grybų Europoje. Užaugęs jis gali sverti iki 20 kilogramų.

Pasakojama, kad sovietmečiu Dzūkijoje keptais sėdžiais būdavo vaišinami tik aukšti valdininkai. Tik

vienas kitas žmogus žinojo, kur jie auga. Aukštų svečių laukiantis kolūkio pirmininkas siųsdavo grybautojus parnešti egzotiško valgio.

Tačiau mikologai perspėja egzotiškuoju grybu per daug nesižavėti ir be saiko jo nerauti.

„Šakotasis sėdis — retas ir Lietuvoje labai sparčiai nykstantis grybas. Jis įrašytas į Lietuvos raudonąją knygą, saugomas valstybės, tad siūloma jo labai nerinkti, o apie aptiktas augimvietes pranešti mums“, — patarė Botanikos instituto mikologijos laboratorijos mokslo darbuotojas Jonas Kasparavičius.

SPORTAS

* Lietuvos moterų krepšinio rinktinė po ilgų kelionių pagaliau išsilaipino Sao Paulo (Brazilija), kur antradienį prasidėjo pasaulio moterų krepšinio čempionatas. Kaip informavo delegacijos vadovas Ramūnas Šalūga, krepšininkės iš oro uosto išvyko į viešbutį, kur papusryčiausios ilsėsis ir kaupsis antrojo rato rungtynėms su Kanada.

* ITF serijos „Vattenfall Gliwice Open“ tarptautinio moterų teniso turnyro Lenkijoje vienetų varžybų aštuntfinalyje šeštoji turnyro raketė Lina Stančiūtė trečiadienį 1:6, 6:0, 4:6 pralaimėjo vokiečiai Laura Siegemund bei nepateko į ketvirtfinalį.

* Lietuvos krepšinio lygoje žaisiančio Kauno „Atleto“ ko-

mandos vyriausiuoju treneriu tapo Darius Sirtautas. 36-erių metų buvęs ilgametis „Atleto“ žaidėjas D. Sirtautas pasirašė metų sutartį su galimybe pratęsti dar dvejiems metams. D. Sirtautas taip pat žaidė Kauno „Žalgirio“ komandoje, su kuria triskart tapo LKL čempionu ir 1998 metais laimėjo Europos taurę.

* Naujajam sezonui besirengiantys Lietuvos vicečempionai Kauno „Žalgirio“ krepšininkai antradienį draugiškose rungtynėse 71:68 įveikė Limasolio „DTL EKA AEL“ (Kipras) komandą, kurioje žaidė Žydrūnas Urbonas. Pirmąją pergalę naujojo sezono draugiškose rungtynėse padėjo iškovoti naujokas Vaidotas Pečiukas, paskutinėmis sekundėmis įmetęs lemiamą tritaškį.

Kaip naudojamas rezervas

Atkelta iš 1 psl.

Į tai jis ir jo kontoros spaudos tarnyba mums bandė atsakyti jau anksčiau. Buvo teigiama, kad čia Rusijos ir Uspaskicho kerštas, šmeižtas ir sabotazas. Tai, kad tas gudrusis suvirintojas Lietuvai buvo rakštis, jau seniai buvo žinoma net ir tiems, kurie negauna slaptos informacijos. Tik štai mūsų žvalgybos vadai padarė sau šį atradimą tik po to, kai jis nebėra svarbus buvusio Seimo pirmininko Artūro Paulausko ir jo partijos rams-tis, dalijantis įtaką valstybėje.

Kodėl vis dėlto ponas rezervistas atlikdamas savo pareigas ir žygdarbius jaučiasi taip drąsiai ir sėdi savo poste? Atsakymas į šį klausimą randasi savaime, kai pastebime, kaip darniai suglaustais pečiais ir susirūpinusiais veidais jį, taip pat kitus personažus, kurie buvo paminėti aiškinantis VSD pareigūno žūties Gudijoje aplinkybes, ėmėsi ginti įtakingi politikai, žurnalistai, politologai. Tokio sutelkto atkirčio neregėjome net tada, kai tas pats „Laisvas laikraštis“ penkerius metus pylė purvą ant prezidento Valdo Adamkaus ar kai jį konevėikė tas pats Viktoras Uspaskichas. Užtat kai buvo pajudintos kelios „nepakeičiamos“ personos iš „saviškių“ klando, pagalba atskubėjo tuoj pat.

Vos dieną prieš minėtą redakcijos šturmą „Spaudos klube“ susirinkusi kompanija beveik choru įrodinėjo, kad visa valstybė tik ir laikosi pasiaukojamam A. Pociui, D. Jurgelevičiui ir A. Januškos darbu. Galėjai pamanyti, kad tai pačios visų laikų iškiliosios ir Lietuvai labiausiai nusipelnusios asmenybės, kurių kritika savaime sugriautų mūsų valstybės rūmą kaip kortų namelį. Deja, ta persūdyta

panegirika ir kliesdėsiai apie Rusijos organizuotą šių „nepakeičiamų valstybės ramsčių“ puolimą tik patvirtina akivaizdų faktą. Lietuvoje tikrai susiformavo nepajudinamų „pilkujų kardinoliukų“ ar, kaip rašė vienas žurnalas, „žydrųjų albinų“ klanas, kuris ir tapo uodega, visginančia šunį.

Kai reikia ginti saviškius, jie gali būti ir rusofilai, ir rusofobai, ir neutralūs tolerantai. Kaip reikia, taip ir pasakys. Antai prieš porą mėnesių susibičiuliavę su Rusija ragino R. Lopatos vadovaujami politologai. Dabar pats politologų vadovas sako, kad Rusija šmeižia Lietuvą ir jos diplomatinę korifėjų bei nepamainomą valstybininką A. Janušką. Neaišku, ar per tą laiką jo reguliuojama Lietuvos užsienio politika, kurią R. Lopata siūlė koreguoti ir švelninti, pagerėjo, ar Rusijos politika pablogėjo, ar tiesiog pasikeitė mėnulio fazė.

Jei V. Pociūno žūties peripetijose paminėti pareigūnai tikrai tokie įsitikinę savo teisumu, kodėl siekiama neleisti visko išsiaiškinti? Atsakymą girdim tokį — valdininkai neprivalo aiškintis politikams dėl kasdienio darbo ir „rutininių paskyrimų“. Viskas taip. Tačiau ne tada, kai to „kasdienio darbo“ rezultatu tampa struktūrinis griovimas ir valstybės autoriteto nuosmukis, o rutininis paskyrimas irgi baigiasi šiuo tuo nekasdienišku — pareigūno laidotuviemis.

Idomu, ar Lietuvoje — Vyriausybėje ir Prezidentūroje — dar ilgai bus apsimetama, kad politiką valstybėje lemiantys sluoksniai trykšta sveikata ir energija? O gal pernelyg sunku pamatyti akivaizdžius dalykus?

Alfa.lt

Dėl skandalo kalti viešieji ryšiai?

Atkelta iš 1 psl.

„Aš norėčiau, kad iš manęs Seimo nariai gautų atsakymus, jei yra toks poreikis, ir jei tikrai Seimo nariai turi klausimų, aš esu pasiruošęs į iškilusius klausimus atsakyti, kiek tai susiję su departamento kompetencija ir kiek tai susiję su parlamentinės kontrolės vykdymu“, — sakė A. Pocius.

Liberalų sąjūdžio vadovas Petras Auštrevičius po susitikimo su A. Pociumi sakė, jog atsakomybę už departamentą ištikusią krizę turėtų prisiimti ir jį kontroliuojantis NSGK, tačiau VSD vadovas kaltės parlamentiniam komitetui nenorėtų permesti — sako pats esąs atsakingas.

„Aš vakar kalbėdamas Seime nuo to savo kalbą ir pradėjau — kas turėtų būti atsakingas už visą situaciją. Aš labai aiškiai atsakiau — aš esu VSD vadovas ir aš atsakingas už šio departamento veiklą“, — sakė A. Pocius.

A. Pocius taip pat pareiškė, kad „Laisvo laikraščio“ redaktorius A. Drizius pagrindo kreiptis į teismą dėl VSD veiksmų neturi.

„Kiekvienas žmogus turi teisę kreiptis į teismą ir prašyti teisinės gynybos, tačiau nemanau, kad Auri-mas Drizius turi pagrindo kreiptis į teismą“, — tvirtino Valstybės saugumo departamento vadovas Arvydas Pocius.

„Mažeikių nafta“ atsigabeno naftos iš Venesuelos

Vilnius, rugsėjo 13 d. (BNS) — Naftos iš Rusijos vamzdžiais negaunanti bendrovė „Mažeikių nafta“ pirmą kartą importavo naftos iš Venesuelos. Pastaraisiais metais įmonė gabenosi ir perdirbo tik rusišką naftą, o prieš 5-6 metus keliais tanklais yra atsigabenusi Šiaurės jūros naftos „Flotta“.

„Mažeikių naftos“ Komunikacijos skyriaus vadovas Giedrius Karso-kas patvirtino, kad praėjusį sekmadienį Būtingės naftos terminalu baigtas krauti tanklais vis 70,000 tonų Venesuelos naftos „Mesa-30“.

„Mažeikių nafta“ svarsto įvairius alternatyvios naftos tiekimo šaltinius ir pasirenka efektyviausią naftos tiekimo kelią, — sakė G. Karso-kas. Anot jo, jei reikės, Venesuelos naftos bus perkama ir daugiau.

Už Venesuelos naftą, pasak G.

Karsoko, mokama Roterdamo kaina, o transportavimo iki Roterdamo kaštai, anot jo, „ne mūsų galvos skausmas“.

Rusiškos ir Venesuelos naftos kokybė kiek skiriasi, tačiau, anot „Mažeikių naftos“ atstovo, iš Pietų Amerikos atgabenta nafta savo sudėtimi panaši į „Urals“ naftą. Ar abi naftos rūšys bus maišomos, ar perdirbamos atskirai, spės gamyklos technologai.

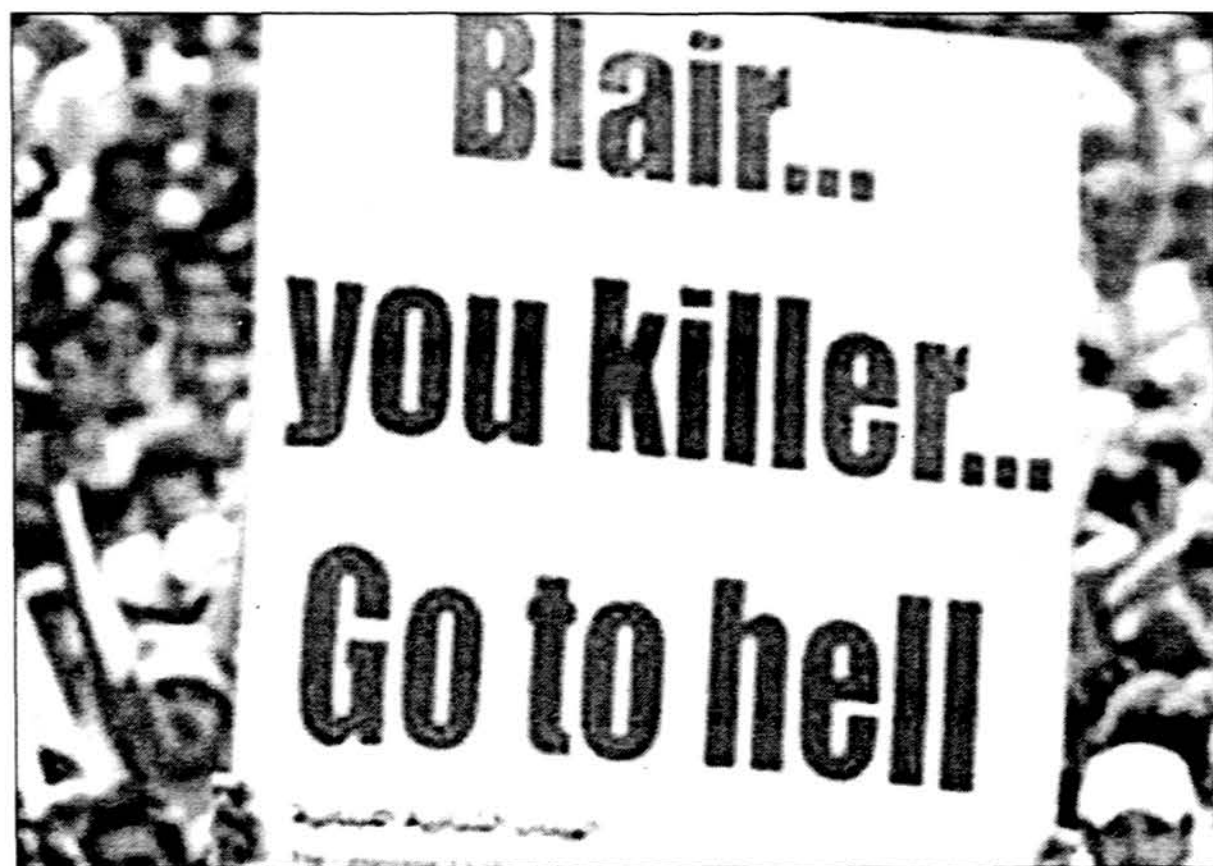
Vien tik per Būtingės terminalą šiuo metu naftą gaunanti „Mažeikių nafta“ rugsėjo 19 dieną pradės plūduri remonto, ir jei bus palankūs orai, terminalas neveiks iki mėnesio pabaigos. Kol bus remontuojamas plūdu-ras, „Mažeikių naftos“ perdirbimo gamykla turėtų dirbti visu pajėgumu. Pasak ūkio ministro Vyto Navicko, talpyklose sukaupta apie 350,000 tonų naftos.

Pasaulio naujienos

(Remiantis AFP, Reuters, AP, Interfax, ITAR-TASS, BNS žinių agentūrų pranešimais)

Britų premjerui profesinės sąjungos pasakė kandy „sudie“

Prieš kalbėdamas profsąjungų konferencijoje Anglijoje, T. Blair susidūrė su masiniais protestais Libane. AP nuotr.

Londonas, rugsėjo 13 d. (AFP/BNS) — Britų ministrui pirmininkui Tony Blair profesinių sąjungų aktyvistai antradienį tarė kandy „sudie“ ir reikalavo, kad jį pakeisiantis vadovas atnaujintų Leiboristų partijos tradiciją remti darbininkus.

Sakydamas savo paskutinę kalbą metinei profesinių sąjungų konferencijai, T. Blair susidūrė su dideliu, bet daugiausia mandagiu pasipriešinimu jo pozicijai remti pasaulinę laisvą rinką ir jo politikai Artimuosiuose Rytuose. Vis dėlto jo kalbą pertraukė triukšmadariai ir demonstratyvus nedidelės grupės išėjimas.

T. Blair ragino konferencijos delegatus priimti „žiaurią tiesą“, kad vyriausybė negali išvengti sunkių sprendimų.

„Noriu, kad Leiboristų partija liktų vyriausybėje. Ji vyriausybėje liks tik jeigu sutels dėmesį į politiką ir pripažins, kad vyriausybė yra sunki veikla, bet daug geresnė nei laiko švaistymas opozicijoje“, — sakė jis delegatams.

„Tokia žiauri tiesa“, — pridūrė jis, numanomai pripažindamas pavojų, kurį kelia praėjusios savaitės vaidų partijos vadovybėje padaryta žala

ir opozicijoje esantys, jaunatviško David Cameron vadovaujami konservatoriai.

Ministrui pirmininkui pradėjus sakyti kalbą, kurioje jis ragino profesines sąjungas priimti globalizaciją, iš salės išėjo maždaug 20 delegatų, kurie nešė plakatus su užrašais „Blair lauk!“.

„Nesu nusiteikęs sėdėti ir klausytis karo kurstytojo“, — sakė profesinės sąjungos UNISON narys John McDermott, kuris išėjo iš salės.

Kiti delegatai laikė plakatus su užrašu „Kariui lauk!“, kuris buvo užuomina apie Iraką dislokuotas britų pajėgas.

„Tai pasirodymas žmogaus, kuriam atėjo laikas trauktis“, — po ministro pirmininko kalbos žurnalistas sakė profesinės sąjungos PCS generalinis sekretorius Mark Serwotka.

T. Blair, kuris į valdžią atėjo 1997 metais, pasiekęs pirmąją iš precedento neturinčių trijų leiboristų rinkimų pergalę, praėjusią savaitę buvo priverstas pažadėti atsistatydinti per vienerius metus, kad numalšintų protestus partijoje dėl jo atsisakymo nurodyti pasitraukimo datą.

Popiežius Vokietijoje propagavo kitoki ekumenizmo kelią

Muenchen, rugsėjo 13 d. („Reuters“/BNS) — Girdintis Vokietijos protestantų ir katalikų raginimams labiau stengtis, kad jie suartėtų kasdieniame gyvenime, popiežius Benediktas XVI antradienį apsirihojo tik bendrų moralinių principų propagavimu pagrįsta krikščionių vienybės vizija.

Popiežius, kalbėdamas per ekumenines pamaldas su ortodoksų ir protestantų dvasininkais, teigė, kad pasaulyje, kuriame daugėja sumaišties ir kuris vis labiau nusigręžia nuo Dievo, krikščionys turi kartu ginti bendras vertybes.

Šie jo pasisakymai atspindėjo augantį kai kurių Bažnyčių sutarimą, kad jos tokiais klausimais kaip bioetika, abortai ar aplinkos apsauga turi kalbėti vienu balsu, kad įgytų daugiau įtakos.

Tačiau toks akcentas nepalietė praktinių problemų, skaldančių Vokietijos krikščionis, sprendimo, ypač katalikų draudimo protestantams priimti Komuniją, dėl kurio daug konfesiškai mišrių porų negali kartu dalyvauti Eucharistijoje.

Vokietijos prezidentas Horst Koehler ir kanclerė Angela Merkel, abu protestantai, ir katalikų tikėjimą išpažįstantis Bavarijos premjeras Edmund Stoiber paragino popiežių aktyviau spręsti praktines problemas.

Tačiau šeštadienį į Muenchen atvykęs popiežius užtikrino H. Koehler, jog pasitelks „širdį ir galvą, kad visus suartintų“. Tačiau savo kalboje jokių pasiūlymų nepateikė.

„Jeigu popiežiaus atsakymas liks be konkrečių rezultatų, žmonės, su tikėjimu tėvynėje su entuziazmu, liks labai nusivylę“, — teigė E. Stoiber.

EUROPA

BERLYNAS

Kanclerės Angela Merkel kabinetas trečiadienį patvirtino planus pasiųsti į Libaną karinio jūrų laivyno ir oro pajėgas, taip pademonstruodamas augantį Vokietijos vaidmenį užsienio taikos palaikymo misijose. Vokietijos kontingentas, kurį, kaip teigia pareigūnai, sudarys iki 2,400 karių, padės prižiūrėti paliaubas tarp Izraelio ir „Hezbollah“. Vokietijos karių dislokavimą Artimuosiuose Rytuose praėjus 60 metų po to, kai naciai nužudė 6 mln. žydų, šalies visuomenė vertina nevienareikšmiškai.

NIKOSIJA

Po trijų mėnesių darbo atsistatydino Kipro gynybos ministras, trečiadienį pranešė pareigūnai, paneigę pranešimus, jog tokį sprendimą jis priėmė pykdamas dėl to, kad vyresnioji koalicijos partnerė kišasi į armijos reikalus. Phivos Klokkaris pasiūlė savo poste, kol grįš prezidentas Tassos Papadopoulos, kuris šiuo metu yra išvykęs į užsienį. Vyriausybės atstovas spaudai ministro atsistatydinimo priežastimi nurodė sveikatos problemas.

JAV

WASHINGTON, DC

NASA astronautė Heidemarie Stefanyshyn-Piper ir jos kolega Joseph Tanner po šešių su puse valandų darbo atvirame kosmose grįžo į Tarptautinę kosmoso stotį (TKS). Astronautai, išėję į atvirą kosmosą, sumontavo dvi santvarų, esančių TKS paviršiuje, sekcijas. Prieš astronautams išeinant į kosmosą santvaros buvo pritvirtintos prie TKS ranka-manipuliatoriumi. Tada H. Stefanyshyn-Piper ir J. Tanner sujungė jėgos kabelius, magistralines žarnas ir sutvirtino santvaras vieną su kita. Vėliau prie šių santvarų bus pritvirtintos saulės baterijos, stoties termoreguliacinis radiatorius ir vežimėlis, kuriuo astronautai važinėja TKS paviršiumi.

Jungtinės Valstijos turi išbandyti nemirtingus ginklus, kuriuos viešai tvarkai užtikrinti ir policijos operacijoms, iš pradžių su savo piliečiais, ir tik po to juos naudoti užsienyje, pareiškė JAV karinių oro pajėgų sekretorius Michael Wynne. Nemirtingų ginklų, pavyzdžiui, galingų mikrobangų, naudojimas gali susilaukti nukentėjusiųjų garsių protestų. Šių metų gegužę JAV sausumos pajėgos pranešė, kad apginklavo kareivius Irake lazeriniais įrenginiais, kurie gali laikinai apakinti vairuotojus, mėginančius nepaisyti kareivių įspėjimų ir nurodymų leidimų tikrinimo punktuose. Tačiau JAV armija atsisakė pripažinti šiuos įrenginius.

SAN FRANCISCO

Kompiuterių ir elektroninės įrangos gamintoja „Apple“ savo elektroninėje parduotuvėje „iTunes“ jau siūlo „Walt Disney“ filmus. „Internete nuo šiandien siūlome pirkti daugiau kaip 75 filmus, siūlysim vis naujų filmų kiekvieną mėnesį“, — pareiškė „Apple“ generalinis direktorius Steve Jobs. Naujuosius filmus jų pasirodymo dieną bus galima įsigyti internete DVD formatu už 12.99 JAV dolerio. Po pirmosios savaitės kaina pakils iki 14.99 JAV dolerio. Senesni filmai bus parduodami po 9.99 JAV dolerio.

RUSIJA

MASKVA

Maskva nesirengia veikti priešingai JAV interesams, bet ketina ginti savus, pareiškė Rusijos prezidentas Vladimir Putin per susitikimą su užsienio politologais. V. Putin pabrėžė, kad šiandien Rusijos vyriausybės užsienio politikos kursas „pragmatiškas, nukreiptas gerinti Rusijos ir Amerikos santykius“.

ARTIMIEJI RYTAI

DAMASCUS

Ketvirtasis JAV ambasados užpuolikas nuo sužeidimų mirė, trečiadienį pranešė oficialioji Sirijos naujienų agentūra. Visi keturi vyrai, kurie antradienį atakavo JAV ambasadą Sirijos sostinės centre, yra siri, sakoma SANA pranešime.

ATLANTIC Express Corp.

1-800-775-SEND

www.atlanticexpresscorp.com

Ocean Freight

Krovinių gabenimas laivu į visas pasaulio šalis.

Auto Export

Krovinių gabenimas lėktuvu į visas pasaulio šalis.

Automobilių pirkimas bei siuntimas į visas pasaulio šalis.

Small Packages

Krovinių pervežimas visoje Amerikoje.

Smulkių siuntinių siuntimas bei pristatymas į namus Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje, Baltarusijoje bei Ukrainoje.

8801 78th Ave Bridgeview, IL 60455 Tel. 1 708-599-9680
Fax. 1 708-599-9682 Tel. 1 800-775-7363

Užrašai iš stovyklos jubiliejaus šventės „Dainavoje gamtos grožis ir džiaugsmas būnant kartu“

Atkelta iš 3 psl.

„Džiugu, kad viskas taip gražiai išsivystė. Dainava laikosi gražiai. Dainava yra atjaunėjusi ateinantiems 50 metų“, — kalbėjo Mykolas Abarys. Prisiminėme ir Dainavos kaimynus Pilėnuose. Tai Jūros šaulių nuosavybė su mažesniais ateities perspektyvomis.

Šventėje dalyvavo ir Saulius Kuprys, Amerikos Lietuvių Romos Katalikų federacijos (ALRKF) pirmininkas. Federacija yra Dainavos savininkė, bet, Dainavai tvarkantis tvarkingai, federacija į jos kasdienes reikalus nesikiša. Tuo pačiu jis pastebėjo, kad ateityje reiktų tampa bendrauti. Pats Saulius su Dainava susipažino 1962 metais, kai iš Čikagos autobusu atvyko į Moksleivių ateitininkų stovyklą. Prisiminė, kad jos vadovas buvo Rimas Laniauskas, dr. Mariaus Laniausko brolis, tada buvo ką tik grįžęs iš kariuomenės.

Kokia būtų šventė be sukaktuvinio pyrago? „Jubiliejinį“ šakotį svečiams atnešė vieni uoliausių šio savaitgalio ruošėjai — Dalia Polikaitytė-Lietuvninkienė ir Saulius Anužis.

Indrės Tjūnėlėnės nuotr.

Vakare vyko meninė programa, koncertavo „Dainavos“ ansamblio vyrų vienetas, vadovaujamas Dariaus Polikaicio. Sekstetas padainavo, o kartais ir suvaidino, gerą tuziną dainų. Ypač gražiai nuskambėjo paties Dariaus prieš daugiau kaip dvidešimt metų sukurta „Dainava“. Ją atliko ne tik sekstetas, bet ir dar šešetas vaikų su gitaromis. Tuo pačiu metu ekrane skriejo Dainavos vaizdai, o publikos rankose švietė specialiai tam išdalinti šviečiantys šiaudeliai. Tai neužmiršamas vaizdas! Taip pat buvo skaitytos Nijolės Baleškaitės-Gražulienės, Sauliaus Jankaus ir Dalios Staniškienės eilės apie Dainavą. Pabaigai dar buvo parodytas videomontažas apie tą pačią Dainavą. Jį paruošė Dalia Lietuvninkienė ir Viktorė Siliūnienė.

Trumpoje kalboje Kastytis Giedraitis paskelbė, kad Dainava yra sveika ir gyva, ir kvietė galvoti apie 2056 metus, kai Dainava švęs savo šimtmetį. Bronius Polikaitis, žiūrėdamas atgalios, teigė, kad, kartą atvykęs į Dainavą, žmogus užsikrečia „jos bacilomis“ visam laikui. Tas pats Bronius ir vienas iš Sauliaus Anužio sūnų — vienuolikmetis Marius, kuris

buvo Dainavoje krikštytas, kartu įnešė jubiliejinį šakotį, kurį vėliau svetainėje visi ragavome. Čia ir vėl pastebėtina giminytės sija. Sauliaus tėvelis Česlovas, Dainavai statantis, padarė visus elektros įrengimus. Vėliau kitas elektrotechnikas Albinas Grigaitis Dainavai irgi daug ir visokeriopai talkino. Kai jį sutikau, jis mane „apkaltino“, kad prieš maždaug dvidešimt metų jį Dainavon įtraukiau. „Apkaltino“ ir po to nusišypsojo. Vadinasi, dėl to dabar neįksta ir nesiskundžia.

Dar prieš koncertą teko arčiau pasikalbėti su greta sėdinčia, bet iki šiol nepažįstama dr. Terese Kazlauskienė. Ją su Dainava jau trisdešimt metų riša. Pati būdama šešių vaikų motina, stovykloje eilę metų buvo sveikatos „ministrė“. Ji priminė dvi Dainavoje turėtas vestuves — tai Majauskų ir Kazlauskų.

Po netikėtų ugnies salvių prie ežero, svetainėje Dainavai dainavome „Ilgiausių metų, ilgiausių!“ ir kėlėme šampano taures. Ta proga buvo tik trys sveikinimai — Damušų atžalyno (pridėjusio 3,000 dol. auką), JAV LB Švietimo tarybos pirmininkės Dalilės Polikaitytės ir JAV LB Krašto valdybos atstovo Juozo Polikaicio. Kaip pamename, JAV LB Krašto valdyba 2006-sius metus paskelbė Lietuviškų jaunimo stovyklų metais. Su sveikinimu gauta ir 500 dol. auka.

Šokiams grojo Rimo Kaspučio orkestras, o netoliese prie laužo kultūringai džiūgavo palapinių „kaimelis“. Palapinės buvo dviejose vietose. Prie svetainės ir prie sporto aikštelių. Šventės rengėjai viską numatė ir viskam kruopščiai pasiruošė. Sekmadienį prieš pusryčius turėjau progą aplankyti Kryžių kalnelį. Jame yra devyni kryžiai. Bene naujausias yra Jaunųjų ateitininkų sąjungos, prie kun. Viktoro Dabušio vardo kelelio, vedančio į Kryžių kalnelį. Kiti du kryžiai irgi gana gerai išsilaikę. Du visai perlūžę ir nukritę. Kitiems reikia atnaujinimo. Kryžių kalno atnaujinimo klausimas buvo paminėtas ir per rėmėjų suvažiavimą.

Bevaikščiojant šioje minioje, vis teko su kuo nors susipažinti ar pažintis atnaujinti. Viena iš tokių buvo Rasa Kasniūnienė, kuri nuo penkerių metų dalyvauja Dainavos stovyklose. Jai — draugai, gamta, praleistos vasaros yra iškiliausi atsiminimai. „Be to, be TV ir be radijo gali atsilaikyti nuo pasaulio. Čia atsigauja lietuviška dvasia. Stebimės savo vaikų entuziazmu lietuvių ir tikėjimui po dalyvavimo Dainavoje. Žiemos kursai turi labai gerą įtaką vaikams“. Prisiminus savo stovyklavimą jaunystėje, pasiteiravo ir apie mano sūnus. Matomai, kartu stovyklavo.

Dainavoje gausu ne tik žmonių, bet ir istorinių atminimų. Čia pat prie vėliavų aikštelės yra pastatytas paminklas. Jame trumpas, bet aiškus įrašas: „LAISVĖS LIETUVAI! Romas Kalanta, 1953-1972“. Tai Stasės Smalinskienės ir Mykolo Abarys kūrybos ir darbo vaisius.

Su Rūta Gaškiene. Tai Dalios Staniškienės duktė. Su jos tėveliu teko būti po karo pabėgėlių stovykloje Bavarijoje tą pačią lietuvišką gimnaziją lankyti. Su jos vyro Gintauto teta kitoje gimnazijoje, jau Muenchen, irgi teko toje pačioje klasėje mokytis. Taigi, pasaulis ne toks jau didelis, o Dainavoje jis sumažėja beveik iki gi-

minytės plotmės.

Sekmadienį vyko metinis rėmėjų suvažiavimas. Jam pirmininkavo tarybos pirmininkas. Iždininkas pranešė, kad išlaidos kasmet didėja ir be aukų sunku būtų išsiversti. Su dėkingumu paminėjo Lietuvių fondą, kuris pakartotinai Dainavą paremia. Stovyklos draudimo mokesčiai yra dideli, nes niekas nenori rizikingos jaunimo stovyklos drausti. Pagrindiniai remontai pernai pareikalavo per 26,000 dol. išlaidų. Tarp jų buvo nauji tualetiniai įrengimai, nauji karšto vandens katilai, žolių ežere naikinimo priemonės. Prie Baltųjų rūmų naujai išpiltas asfaltas, kai kur įdėti nauji kilimai. Valgyklos pastato pastogė apjuosta nauja aliuminio apdanga. Revizijos komisijos pranešimo nebuvo. Buvo siūlyta kitiems metams turėti dvejų metų reviziją.

Ilgiau aptartas naujai steigiamas Dainavos fondas. Saulius Kuprys pranešė, kad ALRKF rūpesčiu Dainava yra kasmet registruojama „National Catholic Bishops Conference“ leidinyje, kas Dainavai suteikia teisę likti pelno nesiekiančia organizacija. Kastytis Giedraitis susumavo Dainavos fondo mintį, kilusią prieš šešerius metus. Atėjo metas turėti neliečiamą fondą, kuris būtų sudarytas iš palikimų ir kitų šaltinių. Fondą valdys penkių asmenų taryba. Du asmenys bus paskirti Dainavos tarybos, o likusieji, po vieną, atstovaus trims didžiausiems stovyklos naudotojams — Jaunųjų ateitininkų sąjungai, Moksleivių ateitininkų sąjungai ir Detroit lietuviams skautams. Ši taryba darys sprendimus dėl fondo lėšų panaudojimo. Į Dainavos fondo tarybą įeina Kastytis Giedraitis, dr. Marius Laniauskas, Birutė Bublėnė, Saulius Čyvas ir Paulius Jankus. Fondo tikslas — užtikrinti Dainavos ateitį. Fondas yra jau įsteigtas ir iki šiol jau sutelkta apie 50,000 dol.

Vykusiuose pasisakymuose kalbėjo nemažai asmenų. Saulius Kuprys teigė, kad yra gerai Dainavai turėti finansinį užnugarį. Jeigu norima nepriklausomybės, tada nereikėtų turėti tuos pačius asmenis abiejose tarybose. Juozas Polikaitis taip pat manė, kad tie patys asmenys neturėtų atstovauti abiem taryboms. Dr. Ona Dugirdienė išreiškė savo abejones dėl dvigubų sambūrių. Apskritai pasisakymų tonas buvo, kad nereikia skubėti su fondu, bet reikia viską gerai apgalvoti. Buvo nutarta, kad Dainavos taryba trijų mėnesių laikotarpyje sudarys peržiūros grupę, susidedančią iš Rimo Domanskio, Sauliaus Kuprio ir kitų žinovų. Buvo ir tokių, kurie nemato ypatingo reikalo turėti Dainavos fondą. Taip pat buvo konkrečiai pasiūlyta Dainavai profesionaliai atlikti

rizikos peržiūros įvertinimą.

Tuo tarpu nuoširdus rūpestis Dainavos ateitimi klesti. Čia suvažiavime Rima Polikaitytė-Birutienė, ilgametė Lietuvių kilmės jaunimo stovyklų organizatorė ir vedėja, Dainavai įteikė 8,000 dol. čekį. Tai likutis po šios vasaros stovyklos. Jai nuoširdžiai paplota ir padėkota. Buvo siūlyta Dainavai turėti savo metinį biudžetą. Iš tikrųjų toks reikalavimas yra numatytas Dainavos įstatuose, tad bereikia jį tik vykdyti.

Dainavos tarybai padėkota už gražų bei rūpestingą darbą ir už šios jubiliejinės šventės surengimą.

Vita (Polikaitytė) Neverauskienė (kairėje) ir „Heritage“ stovyklos ilgametė vadovė Rima (Polikaitytė) Birutienė džiaugiasi susitikusios Dainavos stovyklos 50 m. jubiliejaus šventėje š.m. rugsėjo 2 d.

I. Tjūnėlėnės nuotr.

Atėjo laikas ir Dievą pagarbinti. Šv. Mišias aukėjo kun. Ričardas Repšys. Pamoksle jis išryškino Dainavos gamtos grožį ir džiaugsmą būnant kartu. Liturgija ir giesmėmis rūpinosi Dalia Lietuvninkienė. Jai talkino Pranas Zaranka su Edvardu Skiočiu, Linu Mikulioniu, Vitu Underiu. Vargonavo Vitas Neverauskas ir jo sesutė Rita Giedraitienė.

Po šv. Mišių buvo nuleistos vėliavos, o tada vėl traukėme į svetainę. Ten mūsų jau laukė šašlykų kepsniai ir kiti skanumynai, pagaminti Arturo Stapušaičio ir jo talkininkų.

Šventei oras pasitaikė ypač puikus. Svečiai buvo kultūringi, energingi ir viltingi. Bent ketvirdadalis jų liko dar vienai nakčiai.

Išvažiuojančius namo lydėjo ant keletos pakeleje iškabintų popieriaus lakštų, apipavidalintų Tauros Underienės, Dariaus Polikaicio sukurto dainos žodžiai:

„Ten mano svajos, ten sapnai,
Ten palikau senus draugus.
Tenai miškai, ežero krantai,
Tyliai kalba grįžki tu pas mus“.

Į Dainavos aukšnio jubiliejaus šventę atvyko daug buvusių stovyklautojų, kad prisimintų „jaunas, geras dienas“. Iš kairės: Rima Briedytė Sidrienė (net aštuonių vaikų mama) ir šeštadienio vakaro meninėje programoje deklamavusios — Vija Underytė ir Vija Sidrytė.

I. Tjūnėlėnės nuotr.

ŠV. KLAROS PALAIKOMOJO GYDYMO IR SLAUGOS LIGONINĖS DEŠIMTMETIS

Utenos Šv. Klaros palaikomojo gydymo ir slaugos ligoninė (St. Clare's Hospice) įkurta 1996 m. rugsėjo 15 d. Utenos mieste, Lietuvoje. Pavadinta Šv. Klaros, vienuolės pranciškonės, globojusios ligonius, garbei. Ligoninės steigėjas – Panevėžio vyskupijos Utenos dekanatas (dekanas kun. a.a. P. Adomonis), šiuo metu dekanas kun. Saulius Kalvaitis. Kuriant ligoninę labai daug pagelbėjo vienuolės pranciškonės iš JAV, Pittsburg vienuolyno, ypač Dolorita M. Butkus, kuri ir dabar atlieka patarėjos bei pastoracinę veiklą.

Jau pirmieji ligoninės gyvenimo metai parodė, jog ši medicinos įstaiga labai reikalinga neįgaliesiems, negalintiems apsitarnauti, judėti, sergantiems sunkiomis ligomis ligoniams. Finansuojama iš Privalomojo sveikatos draudimo fondo, nemokamas gydymas ir slauga taikoma kiekvienam ligoniui 120 dienų per metus. Šiuo metu ligoninėje yra 52 lovos. Nuo ligoninės įkūrimo pradžios iš viso gydėsi 2,370 ligonių.

Ligoninėje dirba licencijas turintys medicinos specialistai: dvi gydytojos terapeutės, 20 bendrosios prak-

tikos slaugytojų, masažo, fizioterapijos ir kineziterapijos specialistės. Socialines ligonių problemas sprendžia socialinė darbuotoja.

Ligoninė yra Utenos kolegijos sveikatos priežiūros fakulteto mokytojų bazė. Būsimieji medikai ir socialiniai darbuotojai čia atlieka praktiką ir lavina igūdžius. Tapti modernia, šiuolaikine pirminio lygio stacionarine įstaiga yra viena iš ligoninės vizijų. Tad domimės naujaisiais slaugos mokslo laimėjimais ir metodikomis, nuolat keliama darbuotojų kvalifikacija ir gilinamos žinios. Turime puikiai įrengtą mokytojų kambarį ir skaityklą slaugytojoms. Yra sukaupta nemažai specialios literatūros, medicinos atlasų, vadovėlių bei vaizduojamųjų apie praktinį darbą.

Trūksta lėšų įdiegti naujoms technologijoms bei pastatų rekonstrukcijai, todėl ruošiami įvairūs projektai ir ieškoma rėmėjų. Jų dėka pastatytas ir įrengtas modernus liftas, pertvarkyta šildymo sistema, atnaujinti laiptai, įrengta mokytojų klasė, pakeisti langai ir durys, suremontuotos vonios patalpos, tualetai, remontuota ligoninės koplyčia, ligoninės kiemelyje įrengta

Stuburo ir skausmo ligos

JONAS V. PRUNSKIS, MD
TERRI DALLAS PRUNSKIS, MD
MAUNAK V. RANA, MD
Illinois Pain Institute
Nugaros, sprando, galvos, sąnarių, sužeidimų darbovietėje bei kitų vietų skausmo diagnozės ir gydymo specialistai.

Elgin: 847-289-8822
McHenry: 815-363-9595
Elk Grove: 847-718-1212
www.illinoispain.com

Vidaus ligos

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. St. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos pagal susitarimą

Akių ligų specialistai

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

Širdies ir kraujagyslių ligos

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

Dantų gydytojai

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už prienamą kainą.
Susitarimui kalbėti angliskai arba lietuviškai.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
55 E. Washington, Suite 2401,
Chicago, IL
Tel. 708-422-8260.

SKELBIMŲ SKYRIAUS
TEL. 773-585-9500

Ses. Dolorita M. Butkus (kairėje), pranciškonė vienuolė iš Pittsburgh, PA. Šis vienuolynas labai daug prisidėjo prie Šv. Klaros ligoninės įkūrimo. Ses. Dolorita ir dabar atlieka patarėjos ir pastoracinę veiklą.

poilsio zona ligoniams, nupirkto skalbimo ir džiovinimo mašinos, patalynė, drabužiai, indai ir kitos ligoniams reikalingos priemonės. Įrengtos 2 patogios vienvietės palatos sunkiems ligoniams, sudarytos puikios sąlygos artimiesiems.

2006.09.15 Šv. Klaros palaikomojo gydymo ir slaugos ligoninės 10-ojo jubiliejaus proga, nuoširdžiai dėkojame už didžiules paramas, suteiktas mūsų ligoninei. Visiems geradariams, prisidėjusiems prie ankstesnių projektų įgyvendinimo.

Labai didelę paramą teikia tautiečiai iš JAV (Lietuvos Vyčiai, Lietuvių Katalikų religinė šalpa, vienuolės pranciškonės iš Pittsburg vienuolyno ir privatūs geradarijai), HUP fondas iš Olandijos, Renovabis iš Vokietijos, Rotary klubas iš Danijos ir Utenos, Utenos savivaldybė.

Kita svajonė – įsigyti skalbimo mašiną ir volą skalbinių lyginimui, kurie atitiktų Lietuvos higienos normas. Šiuo metu Šv. Klaros ligoninėje yra 3 skalbimo mašinos: 2 pramoninės (10 kg sv.) ir 1 buitinė (5 kg.

sv.). Šios mašinos įsigytos 1999 metais. Šiuo metu viena jų neveikia, kitų techninės stovis labai prastas. Šiais metais iš JAV – Lietuvių katalikų religinės šalpos rėmėjų gavome lėšų skalbyklos patalpų pertvarkymui pagal Europos reikalavimus. Pagal šiuo metu galiojančią Lietuvos higienos normą „HN 108:2001 Sveikatos priežiūros įstaigų skalbinių higienos reikalavimai“ mūsų ligoninės skalbyklai reikalinga nauja dvipusė skalbimo – gręžimo mašina ir skalbinių lyginimo volas.

Prašome visų gerų žmonių padėti įgyvendinti mūsų siekius. Būtime labai dėkingi visiems, mums padėjusiems.

Šv. Klaros ligoninės atsiskaitomoji sąskaita:

AB SEB Vilniaus bankas
Gedimino pr. 12
LT 01103 Vilnius
Sąsk. LT 067044060002523542
BIC (SWIFT kodas) – CB VIL T2X

Žaneta Valiulienė
Šv. Klaros ligoninės direktorė

Šv. Klaros palaikomojo gydymo ir slaugos ligoninės koplyčia.

Skelbimai

SIŪLO DARBĄ

**REIKALINGI MASAŽISTAI,
MANIKIŪRISTAI OAK PARK,
DOWNERS GROVE GROŽIO
SALONE**
Fax resume
708-233-5944

**Experienced Male & Female
Live-in CNA or Home Health
Aide Needed.**

Must have valid proof to work in the United State. Must speak English & Drives. Please call 312-648-1565

NEKILNOJAMASIS TURAS

COLDWELL BANKER
VIDA M. SAKVICIUS
Real Estate Consultant
Nekilnojamojo turto
pirkimas, pardavimas
708-889-2148

IŠNUOMOJA

Prie 66 St. ir Kedzie Ave.
išnuomojamas 1 mieg. gražus
apšildomas „apartment“
su nauja virtuvės įranga.
Tel. 708-275-2070

PASLAUGOS

**STATE FARM
INSURANCE
AUTOMOBILIO,
NAMŲ, SVEIKATOS IR
GYVYBĖS DRAUDIMAS**

Agentas Frank Zapolis (versle 49 metai)
Off. Mgr. Aukšė S. Kane,
Vilma Jarulienė,
Virginija Smuikaitienė
kalba lietuviškai.

FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th St.,
Evergreen Park, IL 60805
Tel. 708-424-8654/773-581-8654

Remkite ir platinkite katalikišką spaudą

DRAUGAS
THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

www.draugas.org

JAV LB KULTŪROS TARYBOS VEIKLOS PRANEŠIMAS

JAV LB XVIII TARYBOS SESIJAI PHILADELPHIA, PA

2005 m. rugsėjo 23 — 2006 rugsėjo 29 dienomis

Kiekvienoje sesijoje Kultūros taryba yra įpareigojama per metus atlikti tam tikrus darbus. Pradedant naujos veiklos metus, pirmiausiai atkreipiamas dėmesys į kultūros veiklos priimtas rezoliucijas, kurios visi punktai buvo įvykdyti.

Kultūros taryba išsiuntinėjo LB apylinkių ir apygardų pirmininkams prašymą remti Valdovų rūmų lietuvių menės įrengimą ir paremti savo aukomis Valdovų rūmų fondą.

Kultūros taryba prašė LB apylinkių ir apygardų valdybas siųsti savo veiklos leidinių egzempliorius Lietuvos nacionalinio Martyno Mažvydo bibliotekai (Gedimino pr. 51, 2000 Vilnius).

Kultūros taryba išsiuntė 20-ties Lietuvos bibliotekų sąrašus su adresais, ragindama LB apylinkių ir apygardų pirmininkus siųsti lietuviškas knygas toms bibliotekoms arba kitoms pagal savo pasirinkimą.

Kultūros taryba prašė atkreipti dėmesį į liepos 2 d. Čikagoje ruošiamą VIII Dainų šventę, kuo daugiau į ją įtraukti jaunimo ir gausiai dalyvauti.

Kultūros tarybai buvo pavesta suprojektuoti JAV LB gairę (banner). Projektas buvo pateiktas LB Krašto valdybai 2005 m. gruodžio 10–11 d. Putname. Projektą suprojektavo dail. Ada Sutkuvienė. Projektas buvo priimtas – patvirtintas.

Lapkričio 20 d. LB Kultūros taryba pasikvietė į Čikagą iš Bostono „Sodauto“ vieneta. Vienos valandos spektaklyje buvo parodyta istorinė lietuvių išeivių praeitis – Pennsylvania lietuvių gyvenimas. Žiūrovai širdimi prisilietė prie lietuvių išeivių likimo dramos, prie jų paliktų pėdsakų.

Lapkričio 27 d. buvo suruošta 23-čioji Premijų šventė. Buvo pagerbti šeši laureatai: dailės – Vytautas Virkau, teatro – Ilona Čiapiūtė, žurnalistas – dr. Romualdas Kriaučiūnas, muzikas – Antanas Skridulis, radijo – Kazys Gogelis, tautinių šokių mokytoja – Antanina Bulotienė. LB Kultūros taryba paskyrė specialią premiją Pranui Zapolui už lietuvių kultūros puoselėjimą, tautinių šokių ir kitokią visuomeninę veiklą. Be to, JAV LB Kultūros tarybos rūpesčiu buvo specialiai iš Lietuvos atvežtas Garbės sidabro ženklas ir padėka ilgamečiui lietuvių darbų talkininkui Antanui Valavičiui; Garbės ženklą atvežė ir įteikė LR Kultūros viceministras Faustas Latėnas. Viceministro dalyvavimas Premijų šventėje suteikė iškilmingumo. Po iškilmių buvo Lietuvos valstybinio operos solisto Arūno Dingelio koncertas.

Lapkričio 25 d. Čiurlionio galerijoje Jaunimo centre buvo atidaryta Jaunųjų dailininkų paroda tema „Atgimusi Lietuva“. Ši paroda susilaukė ypatingo visuomenės dėmesio. 95 jaunuoliai atsiuntė savo darbus iš Lietuvos, dalyvavo ir 4 jaunieji dailininkai lietuvačiai iš JAV. Parodoje dalyvavo LR Švietimo ir mokslo ministerijos Pagrindinio ir vidurinio ugdymo skyriaus vedėja dr. Dalia Šiaulytienė. Darbai buvo premijuojami. Premijų mecenatas – Lietuvių fondas. Kiekvienas dalyvis gavo LB Kultūros tarybos specialų padėkos raštą.

Gruodžio 3 d. Jaunimo centre,

Marija Remienė
JAV LB Kultūros tarybos pirmininkė

Čikagoje įvyko „Žaltvykslės“ premjera, Augustino Griciaus „Palanga“. Režisavo LB Kultūros tarybos premijos laureatė Ilona Čiapiūtė. Spektaklis susilaukė ypatingo visuomenės dėmesio.

Kovo 19 d. Jaunimo centre, Čikagoje LB Kultūros tarybos kvietimu įvyko Toronto šeimų teatro spektaklis „Bulvinė pasaka“. Režisavo Daiva Botyrienė. Buvo reta proga, kai į renginį galėjo atvyti tėveliai su savo mažaisiais. Čikagiečiai liko sužavėti torontiečių vaidyba, ypatingai mažaisiais mokinukais.

Balandžio 22 d. Balzeko kultūros muziejuje suruošta dvasinės atgaivos popietė. Viešnia iš Lietuvos dr. Aldona Vasiliauskienė kalbėjo tema – „Arkivyskupas Mečislovas Reinys – mokslo ir tikėjimo vienvėdis“. Kun. dr. Kęstutis Trimakas kalbėjo apie Vytauto Didžiojo universitete psichologiją dėsciusio arkivysk. M. Reinio įtaką pedagogiką studijavusiai Adelei Dirsytei. Lietuviškomis dainomis programą pajavairino Mindaugas Jankauskas iš Lietuvos.

Parama kultūrinei veiklai mažesnėms Lietuvių Bendruomenės apylinkėms. Lietuvių fondas parėmė Detroito, Juno Beach ir Los Angeles LB apylinkes, skirdamas joms po 300 dol. kiekvienai. Už paramą dėkojame.

Liepos 1 d. Dainų šventės proga, LB Kultūros tarybos pastangomis, Lietuvos Respublikos tautinių mažumų ir išeivijos departamento direktorius Antanas Petrauskas apdovanojo Sidabro žymenimis – medaliais už nuopelnus lietuviškai veiklai ir asmeniškai įteikė Pranui Zapolui. Vincui Šalčiūnui, negalėjusiam atvykti į Čikagą, medalį priėmė jo sūnus Šalčiūnas.

Rugpjūčio 8 d. Vilniuje, Senajame Arsenale (Taikomosios dailės muziejuje) įvyko knygos „Lietuvių pėdsakai Amerikoje“ sutiktuvės. Šios, kaip ir daugelio kitų lietuviškų knygų kelias buvo sunkus. Finansinės paramos iš Lietuvių fondo nebuvo gauta. Kultūros tarybai teko sunkus išbandymas. Knygoje bandėme sutelkti visą medžiagą, kurią šiuo metu buvo įmanoma sutelkti. Tebūnie ši knyga bent maža dalelė JAV lietuvių išeivijos istorijos. Mes, kurie vartysime šį leidinį, pajusime, kokius didelius ir reikšmingus

darbus atliko mūsų tautiečiai, atvykę į Ameriką, ir kaip jų ryžtingi norai išlaikyti lietuviybę, religiją bei tradicijas buvo įkūnyti pastatuose, kuriuose jie būrėsi, meldėsi, mokė, mokėsi bei vertino savo tėvynę ne tik žodžiais, bet ir darbais.

JAV LB Kultūros tarybos vardu nuoširdžiai dėkojame knygos redaktorei žurnalistei Audronei Škiudaitėi, kuri įdėjo daug darbo, atsisakydama poilsio ir kitų savo pareigų. Nuoširdi padėka Daumantui Girininkui, kuris knygą apipavidalino. Ypatinga padėka priklauso knygos sutiktuvė organizatoriui, Lietuvos dailės muziejaus Vilniaus paveikslų galerijos vedėjui Vytautui Balčiūnui. Nuoširdžiai dėkojame Tautinių mažumų ir išeivijos dept. generaliniam direktoriui Antanui Petrauskui už įvairią pagalbą. Dėkojame istorikei dr. Aldonai Vasiliauskienei už knygos aptarimą, dėkojame Lietuvos valstyb. operos solistui Vytautui Juozapaičiui, solistui Mindaugui Jankauskui ir „Tuto“ dainų vienetei už meninę programą. Padėka visiems sveikinusiems ir išigijusiems knygą „Lietuvių pėdsakai Amerikoje“. Knygą dedikuojame Amerikos lietuviui išeiviui ir dovanojame Lietuvai. Šios knygos sutiktuvės Amerikoje įvyks Lietuvių dailės muziejuje PLC, Lemonte rugsėjo 22 d., 6 val. p.p.

LB Kultūros tarybos pirmininkei tenka daug kur dalyvauti, atstovauti ir sveikinti. Spalio mėn. teko atidaryti dailininkės Liucijos Kryževičienės parodą Čiurlionio galerijoje Jaunimo centre.

Vasario 16-tos dienos proga pasveikintas ALTas.

LB Brighton Parko apylinkėje Vasario 16-tosios dienos minėjime pasakyta pagrindinė kalba.

Sveikinau LB Palm Beach ilgametį LB darbuotoją Vincą Šalčiūną.

Sveikinau Lietuvių operą Čikagoje 50-ties metų veiklos proga.

Sveikinau poetę-rašytoją Juliją Švabaitę-Gyliene naujosios knygos sutiktuvėse ir jos gimtadienio-jubiliejaus proga.

Kultūriniai renginiai ir svečiai reikalauja daug planavimo ir daug darbo rankų. Dėkojame žiniasklaidai: „Draugui“, „Amerikos lietuviui“, ALTV, „Margučiai II“ už garšinimus ir nepagailėtus gerus žodžius.

Dėkojame Lietuvių fondui už finansinę paramą; be tos paramos nebūtų įgyvendinti kai kurie darbai.

Ypatinga padėka dr. Jonui Adomavičiui už daugkartinę finansinę paramą ir dėmesį LB Kultūros tarybai ir linkime jam Aukščiausiojo palaimos. Dr. Jonas Adomavičius visada gelbėjo, kai reikalas buvo rimtas ir kitos pagalbos nebuvo.

Taipogi dėkoju LB Kultūros tarybos narėms, su kuriomis kartu dirbant buvo galima įvykdyti gausius 2005–2006 m. darbus. Dėkoju visiems talkininkams. Jų darbai neįkainojami. Dėkoju mūsų renginių žiūrovams už dalyvavimą ir visiems, kurie prisidėjo prie darbų ir dalinosi savo sugebėjimais.

JAV LB Kultūros tarybą sudarė: pirmininkė Marija Remienė, izdininkė Dalia Anysienė, sekretorė Lilija Jasaitė, atstovė spaudai Nijolė Nausėdienė ir narės – Rūta Kunčienė, Dalia Šlenienė ir Ligija Tautkuvienė. Visi darbai atliekami Kultūros tarybos narių namuose, padedant savanoriams.

Marija Remienė
JAV LB Kultūros tarybos
pirmininkė

Balzeko lietuvių kultūros muziejus

6500 S. Pulaski Rd., Chicago, IL 60629 Tel. 773-582-6500

XX amžiaus lietuvių keramika

Sekmadienį, rugsėjo 24 d., 2 val. po pietų Anthony Stellaccio paskaita apie lietuvių keramiką Balzeko lietuvių kultūros muziejuje, 6500 S. Pulaski Rd., Chicago.

Anthony Stellaccio kalbės apie XX amžiaus lietuvių keramiką. Dailininką domina, kaip keičiasi kera-

mikos menas dėl Lietuvos ekonominių, politinių, socialinių ir kultūrinių pokyčių. A. Stellaccio kalbės apie asmenybes, kurių dėka keramika tapo unikalia liaudies meno šaka, apie šiuolaikinę keramikos skulptūrą bei liaudies meno tradicijų atgimimą XXI amžiuje.

Anthony Stellaccio gimė Jungtinėse Amerikos valstijose. Čia jis studijavo keramikos meną. Jau ketletą kartų jis lankėsi ir dirbo Lietuvoje. 2004 metais vyko į Lietuvą, gavęs Fulbright stipendiją. Nuo tada Anthony Stellaccio gyvena Lietuvoje, kur tyrinėja XX amžiaus lietuvių keramiką. Šiuo metu jis rašo ne tik straipsnius, bet ir knygą, yra sukūręs dokumentinį filmą, skaito paskaitas, yra Dailės muziejaus konsultantas, Vilniaus puodžių cecho ir Amatų dirbtuvės atstovas.

Amerikos keramikų draugija apdovanojo Anthony Stellaccio už keramikos meno tyrinėjimus.

Bus vaišės. Įėjimas nemokamas Tel. pasiteiravimui: 773-582-6500

Rita Janz

Namuose – uošvė, mintyse – ragana

Posakis, kad anyta ir marti vienoje virtuvėje nesutelpa, tinka ne visoms.

Būti anyta – atsakingas vaidmuo. Reikia nesusidaryti santykių su sūnumi ir, žinoma, paneigti visuomenės nuostatą, kad anyta – tai ragana, nuo kurios reikia bėgti kuo toliau. Būti gera anyta – dar sunkesnė misija. Privalu gebėti prikasti liežuvį, kai to reikia, ir... priimti į virtuvę dar vieną šeimininkę.

Palaiko moteris

Margarita Gaučienė gyvenime atlieka du svarbius vaidmenis – mokyklos-darželio „Šaltinėlis“ direktorės ir anytos. Du sūnus užauginusi moteris įsitikinusi, kad mokyti vaikus, kaip gyventi, – nederu.

„Mano požiūris – konservatyvus“, – paklausa apie jos, kaip anytos, patirtį, nukirto ponia Margarita.

Ji nepalaimino gyvenimo kartu nesusituokus. „Savo sūnui pasakiau: gerbi mergaitę – kurk šeimą“.

Pašnekovė teigė visada palaikanti moteris. „Moterims gyvenime sunkiau. Jos jautresnės. Be to, jos pagimdė vaikus, tad kaip jų nemylėti?“, – retoriškai klausė ponia Margarita.

Ji sutiko, kad marčios iš dalies užpildo tuštumą, kuri atsiranda nesusilaukus dukters. „Tačiau nesutinku su moterimis, kurios teigia, kad įsigijo dukrą. Aš įsigijau sūnaus mylimą moterį“, – sakė keturių anūkų močiutė. Jai teko į namus priimti abi marčias. „Vieną dieną viena jų sakė: ne, trys šeimininkės po vienu stogu gyventi negali. Tada nusprendė išsikelti į nuosavą būstą“, – pasakojo laiminga anyta.

Konfliktų nekyla

Jos nuomone, jauna šeima turi gyventi atskirai. „Pastebėjau, kad mes su vyru trukdom jauniems. Jie nori pabūti vieni, pasidžiaugti vienas kitu“, – įsitikinusi ponia Margarita.

Jai konfliktų su marčiomis spręsti netenka, nes žino, kada ge-

riau patylėti. „Darnūs santykiai tarp marčios ir anytos priklauso nuo abiejų pusių. Jei marti protinga, žinos, kada geriau prikasti liežuvį, kada nutylėti. O anyta neturėtų niekada kištis ir kontroliuoti jaunos šeimos gyvenimo. Tuomet konfliktų tikrai nebus“, – pabrėžė ugdymo įstaigos direktorė.

Ponia Margarita akivaizdžiai laiminga anyta. Ir prietariai bei anekdotai apie uošvės raganas tikrai ne apie ją.

Moterys valdo

Ypatingus ir plačiai aptarinėjamus santykius tarp anytos ir marčios lemia rimtos priežastys, teigia psichologai. Abiejų kartų bendravimui didelę įtaką daro finansinė padėtis ir priklausomybės ryšiai.

Vilniaus M. Romerio universiteto docentas socialinių mokslų daktaras, psichologas Gediminas Navaitis tvirtina, kad Lietuvoje, šalyje, kur vyrauja matriarchatas, santykiai su žmonos gimine svarbesni nei santykiai su vyro gimine.

„Tyrimai akivaizdžiai rodo, kad jaunos šeimos dažniau gauna finansinę paramą iš žmonos tėvų. Neišgalinčios įsigyti nuosavą būstą šeimos maždaug dukart dažniau gyvena su žmonos tėvais. Taigi atsiranda didesnė priklausomybė nuo tėvų“, – aiškino psichologas.

Problema – ne tik Lietuvoje

Moteriškoji linija turi didesnę įtaką jaunos šeimos santykiams.

Be to, teigė šeimos psichoterapijos specialistas, ne visi jauni žmonės yra supratingi tėvų atžvilgiu, o vyresnioji karta – ne visada tolerantiška. Todėl ir kyla konfliktai, o iš jų – anekdotai.

Pašnekovas pabrėžė, kad anytos ir marčios „ypatingi“ santykiai – ne tik Lietuvos problema. Prietariai ir anekdotai apie raganas gajūs visoje Rytų Europoje. G. Navaitis pastebi, kad tai šalys, kur pragyvenimo lygis nėra aukštas.

Jaunos šeimos, kurios gali sau

leisti įsigyti būstą ir pradėti savarankišką gyvenimą, tarsi nubrėžia ribą ir taip atsiskiria nuo vyresniosios kartos šeimų.

Tenka derinti įpročius

Ateiti į šeimą, kurioje jau nusistovėjusi tvarka, nėra lengva. „Jei į namus atsikrausto brolis gyventi su sesers šeima, iš pradžių tai gali prilygti šventei. Tačiau jau po mėnesio atmosfera gali tapti visai nešventiška“, – aiškino bendro gyvenimo trūkumus psichologas. Problemų kyla, nes tenka derinti įpročius, taikytis vienas prie kito.

Santykius tarp jaunosios ir vyresniosios kartų lemia ir tai, kad Lietuvoje daug mažų ir nedarnių šeimų.

„Lietuvių šeimose dažniausiai auga vienas du vaikai. Trijų vaikų šeima jau laikoma daugiavaikė. Be to, nemenka dalis šeimų iširusios. Išsiskyrusi moteris neretai dirba neįdomų, monotonišką darbą. Bendravimas su draugėmis jai neteikia didelio malonumo. Tuomet bendravimo centru jai tampa dukra arba sūnus“, – pasakojo G. Navaitis. Jis pabrėžė, kad taip moteris, besirūpindama vaiko gyvenimu, ima jį kontroliuoti.

Atsiradus trečiajam asmeniui (marčiai arba žentui), vieta šalia sūnaus arba dukros užimama. Laiką ir dėmesį iš mamos pasiima naujasis šeimos narys.

Svarbu – geras pavyzdys

„Bendra tendencija tokia – kas neturi savojo gyvenimo, jį gadina ir kitam. Žinoma, tai daroma nesąmoningai, nesiekiant pakenkti“, – pastebėjo pašnekovas.

Geriausiu, ką gali duoti tėvai savo vaikams, anot psichologo, ne butas, ne automobilis, o laimingo asmeninio gyvenimo pavyzdys. Jei šeima buvo nedarni, kad ir kaip tėvai stengsis, atžalos gražios šeimos gali ir nesukurti.

„Mamos teiginys, kad viską atiduodu sūnui, reiškia, kad viską ir pasiimu. Motina turi turėti ir savo gyvenimą, tuomet ir problemų su marčiomis ar žentais nebūtų“, – įsitikinęs docentas.

Anekdotai – nuo senų laikų

Klaipėdos universiteto Humani-

tarinių mokslų fakulteto dekanas etnologas Rimantas Balsys pabrėžė, kad anekdotai apie anytas nėra šių laikų mada.

„Marčios ir anytos „santarvė“ egzistuoja nuo pat monogaminės šeimos susiformavimo. Šimtmečius gludinta liaudies išmintis byloja: „Anyta – velnio pramanyta“, „Anytai neįtiksi, kad ir angelas būsi“, „Marti anytai karti“, „Marti kaip pipiras karti“, – vardijo humanitarinių mokslų daktaras.

Jo teigimu, abiejų kartų moterų prieštarangi santykiai susiformavo todėl, kad marti atitekdavo į vyro ūkį ir visas jos gyvenimas vyko anytos akivaizdoje. „Jai reikėjo ‘dalintis samčiu’ su anyta, o vyras (t. y. žentas) gyveno savo tėvų namuose, atokiai nuo uošvės. Kas kita, kai vyras ateina į užkurius, apsigyvena žmonos tėvų namuose. Sprendžiant iš patarlių ir priežodžių, jam taip pat nebuvo lengva: ‘Jeigu eini į žentus, išsidurk akį, jei į užkurius – abi’, ‘Užkuriui ir peklo vietos nėra’, ‘Užkury per Velykas gieda „Kurš kentėjai“, – pasakojo R. Balsys.

Anyta – ragana

Pasak docento, anyta ne veltui retkarčiais lyginama su ragana.

Užrašyta įvairių prietarų, magijos, kur anyta stengiasi pakenkti būsimai ar jau esamai marčiai. Antai iš XIX amžiaus išliko toks pasakojimas: „Viena anyta nekentė marčios ir šios placenta po gimdymo iškiso į tvorą (paprastai ją rūpestingai pakasdavo po namų slenksčiu, rūtų darželyje, po gironomis, kad naujagimis būtų namų žmogus, o jei mergaitė, kad laiku ištėkėtų). Placentai sudžiūvus, marti taip pat ‘sudžiūvo’ ir mirė“.

Panašių pavyzdžių pasitaiko ir XVII amžiaus vadinamosiose raganų teismų bylose.

Kaip žinia, tuo laikotarpiu ragana galėjo būti apšaukta bet kuri moteris (taip pat ir vyras), besilaukantis senojo ikirikščioniškojo tikėjimo papročių.

„Raganomis galėjo tapti žolininkės, net ir pribuvėjos, jei gimdymas baigdavosi mirtimi. Suprantama, tarp čia išvardintųjų pasitaikydavo ir anytų“, – šypsojosi R. Balsys.

Eglė Petkutė
„Klaipėda“

Daugybė į Žemę panašių planetų

Panašių į Žemę planetų su giliais vandenynais, kur galėjo atsirasti gyvybė, yra trečdalyje Saulės sistemų, aptiktų už mūsų žemės ribų, ketvirtadienį pranešė JAV mokslininkai.

Šiose Saulės sistemose yra milžiniškos dujų sankaupos, žinomos kaip „karšti Jupiteriai“, kurių orbitos yra labai arti nuo šviesulių – net arčiau negu mūsų Merkurijaus orbita, sako Sean Reimond iš Colorado universiteto.

Tokie dujų milžinai su maža orbita gali padėti susidaryti mažesnio dydžio planetoms, panašioms į Žemę, cituoja mokslininkus žurnalas „Science“.

„Mes manome, kad Saulės sistemose egzistuoja nauja klasė planetų, kurių paviršių dengia vandenynas ir kurios galbūt gyvenamos ir yra panašios į mūsų planetą“, – pridūrė S. Reimond.

Grupė mokslininkų iš Colorado, Pennsylvania universiteto ir NASA

Goddardo kosminių skrydžių centro Maryland sukūrė kompiuterinius įvairių tipų Saulės sistemų formavimosi modelius. Jie pastebėjo, kad milžiniškos dujų sankaupos gali padėti planetoms iš tvirtos uolienos susiformuoti aplink šviesulius ir pritraukti prie jų ledinius kūnus, iš kurių gaus vandens. Vanduo, kaip nustatė žmogus, yra gyvybės šaltinis. „Esu tvirtai įsitikinęs, jog Visatoje esama gyvenamų planetų“, – sako Sedan Reimond, – bet gyvybė šiose planetose gali smarkiai skirtis nuo mūsų žemės planetos. Yra daugybė evoliucijos žingsnių tarp tokių planetų susiformavimo kitose sistemose ir esamų jose gyvybės formų, galinčių pažvelgti į mus, kaip mes į jas“, – pridūrė jis.

Mokslininkai teigia, kad 40 proc. iš maždaug 200 planetų, besisukančių aplink įvairias žvaigždes, yra „karšti Jupiteriai“.

BNS

Italijoje „išlaisvinta“ atsiskyrėlė

Italijos sveikatos apsaugos darbuotojams jėgus į butą išnešti moters, kuri iš jo nebuvo išėjusi daugiau kaip du dešimtmečius, dėl čia tvyrančios smarvės teko užsidėti respiratorių, rašo Italijos spauda.

Išvežti jos į ligoninę atvykę medikai rado per 50 metų amžiaus, maždaug 30 kg sveriančią moterį, vardu Carmela, o jos plaukų ilgis siekė du metrus, rašo laikraščiai „La Repubblica“, „Il Giorno“ ir „La Stampa“.

Maždaug už 200 km į šiaurės rytus nuo sostinės Romos esančio Mačeratos miesto ugniagesiai ir medikai rado lipnia juosta užklijuotus buto langus ir aklinais uždarytas visas langines.

Prieš 26 metus kilęs gripo pro-

trūkis taip išgąsdino Carmelą, kad ji, norėdama apsisaugoti nuo mikrobus ir virusų, užsidarė savo namuose, rašo laikraščiai.

Carmelos istorija sulaukė Italijos valdžios pareigūnų dėmesio, kai jos brolis, palikdavęs prie jos durų konservuoto maisto, paskambino į policiją ir pasakė, kad tik medikų pagalba gali jį išvaduoti nuo šios pareigos.

Pasak laikraščio „La Repubblica“, brolis Adamo nematė savo sesers 10 metų.

Carmelos bendravimas su kaimynais taip pat apsiribodavo vieninteliu sakiniu, kurį ji kartais sušukdavo per uždarytas buto duris: „Uždarykite langą laiptinėje!“

„Reuters“/BNS

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

◆ **Rugsėjo 15 d., penktadienį,** 7:30 val. v. Jaunimo centre naujojo sezono repeticijas pradeda Lietuvių operos choras. Choras kviečia visus norinčius dainuoti. Ypač laukiame sopranų, tenorų, baritonų ir bosų. Repeticijos vyks penktadieniais ant-rame Jaunimo centro aukšte.

◆ **Rugsėjo 15 d., penktadienį,** 7 val. v. Balzeko lietuvių kultūros muziejuje, rugsėjo 16 d., šeštadienį, 7 val. v. Lietuvių dailės muziejuje PLC, Lemont, vyks dainuojamosios poezijos vakarai. Savo kūrybos dainas atliks aktorius bei dainininkas Gediminas Storpirstis. Bilietai parduodami: „Lietuvėlėje“, „Bravo“ ir „Smilgoje“. Bilietų kaina 15 dol.

◆ **Rugsėjo 16 d., šeštadienį,** 6 val. vakaro šv. Mišios Palaimintojo J. Matulaičio misijoje atkeliamos į 4 val. p.p. Tai bus atsisveikinimo su kape- lionu kun. Algirdu Palioku, SJ, Mišios. Kun. A. Paliokas paskutines savo šv. Mišias atnašaus spalio 1 d. Nuo spalio 2 d. tarnystę misijoje pradeda tėvas Antanas Saulaitis, SJ.

◆ **Rugsėjo 17 d., sekmadienį,** 11:30 val. tuoj po pamaldų Tėviškės parapijos taryba kviečia atvykti į tradicinį rudens pikniką, kuris įvyks parapijos sodelyje, 6641 S. Troy Street, Chicago, IL 60629. Esant nepalankiam orui, piknikas bus perkeltas į parapijos salę. Jūsų laukia loterija, skanus maistas, gaivinantys gėrimai. Visi nuoširdžiai kviečiami dalyvauti. Atvykite su šeimomis ir draugais. Laukiame. Tel. pasiteiravi- mui: 773-471-1599 (kun. Liudas Mi- liauskas).

◆ **Rugsėjo 17 d., sekmadienį,** mažlietuvis Vytautas Gocentas, at- vykęs iš Vilniaus kartu su dailininku Romanu Borisovu dalyvaus Tėviškės parapijos piknike ir skaitys praneši- mą „Istorinė Prūsija, sugrįžtanti Prūsija: kelionė iš dabarties į ateitį“. Svečiai maloniai atsakys į Jus domi- nančius klausimus. Kviečiame visus dalyvauti.

◆ **LB Brighton Park apylinkės** valdyba rugsėjo 17 d. parapijos Mo- zerio salėje po 10 val. r. šv. Mišių ruo- šia „Auksinio rudens“ pietus. Pietų metu pagerbsime mūsų „auksinio rudens“ parapijiečius, sulaukusius 90 metų ir vyresnius. Maloniai kviečia- me Čikagos lietuvišką visuomenę dalyvauti šiame Brighton Park gar- baus amžiaus žmonių pagerbime. Prašome iš anksto užsisakyti vietas tel. 773-847-4855 (Salomėja Daulie- nė). Automobilius prašome statyti bažnyčios kieme arba gatvėje.

◆ **Švento Kazimiero seselių rė- mės** rengia pokylį seselėms parem- ti. Šiomet seselės kazimierietės šven- čia Kongregacijos įsteigimo 100 metų sukaktį ir 87 metų sukaktį nuo ses- elių rėmėjų organizacijos įsikūrimo pradžios. Maloniai kviečiame visus seselių rėmėjus, draugus, pažįstamus spalio 1 d., sekmadienį, atvykti į „Hilton“ viešbutį, esantį Cicero ir 94- os gatvės sankryžoje, Oak Lawn. Pokylio pradžia — 1:30 val. p.p. Bus ilgamečių rėmėjų pagerbimas, įdomi programa, skanus maistas, loterija. Vietas prašome užsisakyti iki rugsėjo 27 d. tel. 773-776-1324 (ses. Genovaite).

◆ **Spalio 7 d., šeštadienį,** 7 val. v. Jaunimo centre, 5600 S. Claremont Ave., Chicago, IL 60636, vyks muziki- nės grupės „Delfinai“ koncertas.

◆ **Spalio 8 d., sekmadienį,** 12:30 val. p.p. Lietuvių dailės muziejuje vyks literatūrinė popietė „Medicina ir literatūra“. Popietėje bus poeto dr. Antano Lipskio poezijos knygos „Mė- linoji delčia“ sutiktuvės. Susipažin- sime su poeto dr. Jono Šalnos knygo- mis „Nurimus banga“ (1996), „Amži- nybės juosta“ (1999), „Gyvenimo vei- drodis“ (2004). Išgirsime apie publi- cisto dr. Rimvydo Sidrio knygas: „Akies Optika“, „Lietuvis žvelgia į Orientą“ (literatūrine forma aprašy- tos kelionės po Lietuvą, Vokietiją ir Pietryčių Aziją). Kolektyvinės kny- gos: „Lietuvos medicinos istorija“, „Socialinės ligos ir jų gydymas“, „Lietuviai studentai Tuebingene“. Programoje dalyvaus dienraščio „Draugas“ vyr. redaktorė rašytoja Danutė Bindokienė, dr. Kazys Amb- rozaitis, poetė Julija Švabaitė-Gylie- nė, literatas poetas dr. Vainis Aleksa, menininkas Algimantas Kezys. Meni- nę programą atliks Praurimė Ra- gienė, akompanuos pianistė Olivija Urbonaitė, autorių kūrybą skaitys deklamatorė Jūratė Jankauskaitė. Vyks dailininko dr. A. Lipskio tapy- bos ir dr. J. Šalnos medžio skulptūrų paroda. Rengia Lietuvių rašytojų draugija.

◆ **JAV LB Kultūros taryba** praneša, kad dėl tą pačią dieną vykstan- čių keturių renginių, rašytojo Antano Vaičiulaičio 100-mečio paminėjimas nukeliamas į spalio 14 d., šeštadienį, 6 val. v. Paminėjimas vyks Lietuvių dailės muziejuje, PLC, 14911 127th St., Lemont, IL 60439. Pagrindinė kalbėtoja – Virginija Paplauskienė, Kauno Maironio lietuvių literatūros muziejaus Lietuvių išeivių skyriaus vedėja.

IŠ ARTI IR TOLL...

◆ **Rugsėjo 17 d., sekmadienį,** 1 val. p.p. kun. Antanas Gražulis, SJ, aukos Mišias Šv. Onos bažnyčioje, Be- verly Shores, IN. Giedos choras, va- dovaujamas Revitos Rudzevičienės. Visi kviečiami.

◆ **Lietuvos Vyčių 82 kuopa,** ALTas, East Chicago Amerikos Lie- tuvių Bendruomenė (IN) ir Šv. Ka- zimiero bažnyčios (IN) parapijiečiai bei draugai rugsėjo 17 d., sekmadie- nį, 12:30 val. p.p. organizuoja Šv. Mi- šias po atviru dangumi, kurias atna- šaus kun. I. Urbonas. Prašome už- siregistruoti tel. 219-884-2220 (Jo- anna Rudzevičiūtė). Po Mišių vyks ge- gužinė. Gros akordeonistas Bronius Mūras. Renginyje vyks: VFM Post 1563, 6880 Hendricks, Merrillville, IN.

Skelbimas

Namams pirkti paskolos duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuošimčiais. Kreipkitės į **Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road. Tel. (773) 847-7747.**

JAV LB Kultūros taryba, remdamasi komisijos šių metų Kultūros premi- jai dailės srityje skirti pranešimu, skelbia, kad šių metų Kultūros premija skiriama **dailininkei skulptorei Nomedai Grumada**. Ši dailininkė ruošia parodas ne tik lietuviškai visuomenei. Sukvietusi JAV gyvenančius ir ku- riančius dailininkus, supažindina su jų darbais amerikiečių visuomenę, paro- dų atidarymuose pristatydama ir kitą lietuvišką meną – šoki, muziką, dainą. Komisiją Dailės kultūros premijai skirti sudarė: Laima Apanavičienė (pir- mininkė), Daiva Karužaitė, Danas Lapkus ir Ramojus Mozoliauskas (nariai).

Kultūros premijų įteikimo šventė įvyks lapkričio 12 d. Lietuvių dailės muziejuje, 14911 127th Street, Lemont, IL 60439.

Kultūros premijų mecenatas — Lietuvių fondas.

„Draugo“ knygynėlyje

JERONIMAS TAMKUTONIS

„MŪSŲ PROTAS IR LIETUVOS ISTORINIAI LŪŽIAI“

Jeronimas Tamkūtonis knygoje „Mūsų protas ir Lietuvos istoriniai lūžiai“ svarsto, kaip sovietinė oku- pacija paveikė žmogų, jo elgesį, gal- voseną. Autorius bando suprasti, ko- kią įtaką žmogaus formavimui daro informacija.

„Čia rašantysis norėtų tikėti, kad šie svarstymai kiek nors prisi- dės prie sovietinės okupacijos žalos Lietuvos žmonėms masto įvertinimo ir geresnio dviejų tautos pusių supra- timo“, — rašo įvade autorius.

Knygos kaina — 10 dol. Knygas galima įsigyti paštu, pridėdant 9 proc. mokestį, užsisakant IL valstijo- je. Persiuntimo kaina — 5 dol. Per- siunčiant daugiau knygų, už kiekvie- ną papildomą knygą — 1 dol. mokestis.

„Draugo“ knygynėlio adresas: 4545 W. 63th Street, Chicago, IL 60629
Tel. pasiteiravimui: 773-585-9500

Šiomet JAV 2006-2007 mokslo metus pradėjo 30 lituanistinių mokyk- lų. Vienose mokosi daugiau, kitose mažiau mokinių, bet visų tikslas vie- nas — išlaikyti lietuviybę svečioje šalyje, skiepyti jauniems lietu- viukams meilę Lietuvai, siekti, kad jie nepamirštų lietuvių kalbos, žinotų istoriją ir būtų savo mažo krašto patriotais. Visoms lituanis- tinėms mokykloms Amerikoje sumaniai vadovauja JAV LB Švietimo ta- ryba.

Nuotraukoje iš kairės: Liepos 1 d. susitikime su Lietuvos prezidentu Valdu Adamkumi lituanistinių mokyklų reikalus aptarė JAV LB Švieti- mo tarybos pirmininkė Dalilė Polikaitienė, Krašto valdybos pirmininkė Vaiva Vėbrautė, Maironio lituanistinės mokyklos direktorė Audronė Elvi- kienė, Čikagos lituanistinės mokyklos direktorė Jūratė Dovilienė, Mai- ronio mokyklos direktorės pavaduotoja Svajonė Kerelytė, Waukegan Gedimino lituanistinės mokyklos mokytoja Ingrida Špokienė, tos pačios mokyklos direktorė Irena Rutkauskienė ir Maironio mokyklos lietuvių literatūros mokytoja Vilija Staškevičienė.

Laimos Apanavičienės nuotrauka

SKELBIMŲ SKYRIAUS TEL. 773-585-9500